

Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
JULIANE KOKOTT
22 päivänä toukokuuta 2014¹

Asia C-127/13 P

**Guido Strack
vastaan**

Euroopan komissio

Muutoksenhaku — Asetus (EY) N:o 1049/2001 — Oikeus tutustua toimielinten asiakirjoihin —
Henkilötietojen suoja — Laaja hakemus

Sisällys

I	Johdanto	3
II	Asiaa koskevat oikeussäännöt	3
III	Tosiseikat ja oikeudenkäyntimenettely unionin yleisessä tuomioistuimessa	4
IV	Vaatimukset	5
V	Oikeudellinen arviointi	6
A	Vastavalituksen ensimmäinen valitusperuste – implisiittisen hylkäävän päätöksen olemassaolo ...	6
1.	Implisiittinen hylkääminen	6
2.	Ehdotus ratkaisuksi tulevaisuuden varalta	9
3.	Unionin yleisen tuomioistuimen perustelut	10
4.	Vastavalituksen ensimmäistä valitusperustetta koskeva päätelmä	10
B	Vastavalituksen toinen valitusperuste – Rekisteriotetta ei ole olemassa	10
1.	Asiakirja, jota ei ole olemassa	11
2.	Asiakirjan laatimista koskeva velvollisuus	11

¹ — Alkuperäinen kieli: saksa.

3. Strackin kanteen laajuus	12
C Valituksen ensimmäinen valitusperuste – Laillista tuomioistuinta koskevan oikeuden loukkaaminen	13
D Toinen valitusperuste – eri menettelyvirheet	15
1. Valitusperusteen ensimmäinen ja viides osa – nopeutettu menettely ja menettelyn kesto	15
2. Valitusperusteen toinen osa – oikeus tulla kuulluksi	16
3. Valitusperusteen kolmas osa – kaikkien asiakirjojen tutkiminen	18
4. Valitusperusteen neljäs osa – komission päätösten täydellisyys	18
E Viides valitusperuste – tietosuojaa koskevan poikkeuksen soveltaminen	20
1. Komission päätöksen perustelut	20
2. Asiakirjojen yksilökohtainen tutkiminen	21
3. Tummennettujen kohtien laillisuus	21
a) Arviointi	21
b) Asianosaisten kuulemisen tarpeellisuus	22
c) Asianomaisten suostumus tietojen luovuttamiseen	23
d) Virkamiehet, jotka allekirjoittavat uudistettuja hakemuksia koskevat päätökset	23
e) Niiden virkamiesten nimet, jotka esiintyvät asiaa T-110/04 koskevissa asiakirjoissa	23
f) Nimien salaaminen	23
4. Viidettä valitusperustetta koskeva välipäätelmä	24
F Kuudes valitusperuste – polkumyynninmenettelyn luottamuksellinen käsittely	24
G Seitsemäs valitusperuste – Valittajan tutustumishakemuksen käsittelyä koskeva vahingonkorvaus	25
VI Oikeudenkäyntikulut	26
VII Ratkaisuehdotus	26

I Johdanto

1. Unionin oikeuteen on sisältynyt yli 20 vuoden ajan yleinen oikeus tutustua asiakirjoihin, ja asetusta N:o 1049/2001² on sovellettu yli kymmenen vuotta. Hämmästyttävän monet tärkeät käytännön kysymykset ovat silti yhä ratkaisematta.

2. Nyt käsiteltävässä asiassa komissio kiistelee säädetyistä määräajoista ja hakija arvostelee niiden noudattamatta jättämistä ja valittaa siitä, että tuomioistuimen tarjoaman oikeussuojan saaminen kestää kohtuuttoman pitkään. Molemmat valitukset koskevat muun muassa sitä, onko komissio asetuksen nojalla tietyissä olosuhteissa velvollinen laatimaan asiakirjan luovuttamista varten, voidaanko unionin yleisessä tuomioistuimessa vireillä oleva menettely siirtää toiseen jaostoon ja toiselle esittelevälle tuomarille, missä määrin komission on osoitettava, ettei tiettyjä pyydettyjä asiakirjoja ole olemassa, ja miten henkilötietojen suojaa koskevaa poikkeusta on sovellettava.

II Asiaa koskevat oikeussäännöt

3. Euroopan unionin perusoikeuskirjan 42 artiklassa, SEUT 15 artiklan 3 kohdassa ja asetuksen N:o 1049/2001 2 artiklan 1 kohdassa myönnetään oikeus tutustua toimielinten asiakirjoihin.

4. Asetuksen N:o 1049/2001 2 artiklan 3 kohdassa säädetään asetuksen soveltamisalasta seuraavaa:

”Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin toimielimen hallussa oleviin asiakirjoihin, toisin sanoen toimielimen laatimiin tai sen vastaanottamiin ja sen hallussa oleviin asiakirjoihin kaikilla Euroopan unionin toiminnan aloilla.”

5. Asetuksen N:o 1049/2001 3 artiklan a alakohdassa määritellään asiakirjan käsite seuraavasti:

”asiakirjalla’ [tarkoitetaan] mitä tahansa tallennetta (paperille tulostettua tai sähköisessä muodossa tallennettua tekstiä taikka ääni- tai kuvatallennetta tai audiovisuaalista tallennetta), joka koskee toimielimen vastuualueeseen kuuluvia politiikkoja, toimintaa ja päätöksiä.”

6. Nyt käsiteltävässä asiassa asianosaiset ovat eri mieltä etenkin asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetusta tietojen suojaa koskevasta poikkeuksesta:

”Toimielimet eivät anna tutustuttavaksi asiakirjaa, jonka sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi:

a) – –

b) yksityiselämän ja yksilön koskemattomuuden suojaa, erityisesti yhteisön lainsäädännön mukaista henkilötietojen suojaa.”

7. Lisäksi asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa taataan taloudellisten etujen suoja, jollei ylivoimainen yleinen etu edellytä tietojen ilmaisemista.

2 — Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30.5.2001 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001 (EYVL L 145, s. 43).

8. Asiassa on kyse on myös asetuksen N:o 1049/2001 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja pitkiä asiakirjoja koskevien hakemusten käsittelystä:

”Jos hakemus koskee erittäin pitkää asiakirjaa tai erittäin suurta määrää asiakirjoja, kyseinen toimielin voi neuvotella hakijan kanssa epävirallisesti kohtuullisen ratkaisun löytämiseksi.”

9. Asetuksen N:o 1049/2001 7 ja 8 artiklassa säädetään asiakirjoihin tutustumista koskevien hakemusten käsittelyssä noudatettavasta menettelystä ja etenkin sovellettavista määräajoista. Asetuksen 7 artikla koskee alkuperäisten hakemusten käsittelyä:

”1. Asiakirjoihin tutustumista koskevat hakemukset käsitellään välittömästi. Hakijalle lähetetään vastaanottoilmoitus. Viidentoista työpäivän kuluessa hakemuksen kirjaamisesta toimielin joko päättää antaa pyydetyn asiakirjan tutustuttavaksi ja antaa asiakirjan tutustuttavaksi 10 artiklan mukaisesti tässä määräajassa tai ilmoittaa kirjallisesti, mistä syystä hakemus on hylätty kokonaan tai osittain, sekä hakijan oikeudesta tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti tehdä uudistettu hakemus.

2. Jos hakemus hylätään kokonaan tai osittain, hakija voi viidentoista työpäivän kuluessa siitä, kun hän on vastaanottanut toimielimen vastauksen, tehdä uudistetun hakemuksen ja pyytää toimielintä tarkistamaan kantaansa.

3. Poikkeuksellisesti, esimerkiksi silloin, kun hakemus koskee erittäin pitkää asiakirjaa tai erittäin suurta määrää asiakirjoja, 1 kohdassa säädettyä määräaikaa voidaan jatkaa viidellatoista työpäivällä edellyttäen, että hakijalle ilmoitetaan tästä ennakolta ja että lykkäys perustellaan yksityiskohtaisesti.

4. Jos toimielin ei anna vastausta asetetussa määräajassa, hakija voi tehdä uudistetun hakemuksen.”

10. Asetuksen N:o 1049/2001 8 artikla koskee uudistettujen hakemusten käsittelyä:

”1. Uudistetut hakemukset käsitellään välittömästi. Viidentoista työpäivän kuluessa hakemuksen kirjaamisesta toimielin joko päättää antaa pyydetyn asiakirjan tutustuttavaksi ja antaa asiakirjan tutustuttavaksi 10 artiklan mukaisesti tässä määräajassa tai ilmoittaa kirjallisesti, mistä syystä hakemus on hylätty kokonaan tai osittain. Jos toimielin kieltäytyy antamasta asiakirjaa kokonaan tai osittain tutustuttavaksi, se ilmoittaa hakijalle tämän käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista, toisin sanoen mahdollisuudesta nostaa asiasta kanne toimielintä vastaan tuomioistuimessa ja/tai kannella oikeusasiamiehelle EY:n perustamissopimuksen 230 ja 195 artiklassa määrättyjen edellytysten mukaisesti.

2. Poikkeuksellisesti esimerkiksi silloin, kun hakemus koskee erittäin pitkää asiakirjaa tai erittäin suurta määrää asiakirjoja, 1 kohdassa säädettyä määräaikaa voidaan jatkaa viidellatoista työpäivällä edellyttäen, että hakijalle ilmoitetaan tästä ennakolta ja että lykkäys perustellaan yksityiskohtaisesti.

3. Jos toimielin ei anna vastausta asetetussa määräajassa, hakemus katsotaan hylätyksi, ja hakija voi nostaa kanteen toimielintä vastaan tuomioistuimessa ja/tai kannella oikeusasiamiehelle EY:n perustamissopimuksen asianomaisten määräysten mukaisesti.”

III Tosiseikat ja oikeudenkäyntimenettely unionin yleisessä tuomioistuimessa

11. Strack esitti 20.6.2007 komissiolle hakemuksen saadakseen tutustua

— kaikkiin asiakirjoihin, jotka liittyvät komission 1.1.2005 lähtien hylkäämiin uudistettuihin hakemuksiin asiakirjoihin tutustumiseksi

- komission asetuksen N:o 1049/2001 11 artiklan mukaisesti perustamaa asiakirjarekisteriä koskevaan rekisteriotteeseen ennen 1.1.2005 hylättyjen uudistettujen hakemusten osalta ja
- kaikkiin asiaan T-110/04, Sequeira Wandschneider v. komissio, liittyviin asiakirjoihin.³

12. Komissio ilmoitti Strackille 25.7.2007 edellisenä päivänä päivätystä päätöksestä, jonka mukaan tämän hakemus oli rekisteröity 3.7.2007. Ilmoituksessa todettiin, että OLAF päättää osittain hakemuksen ensimmäiseen osaan sisältyvistä asiakirjoista. Pääsihteeristön oli määrä toimittaa Strackille muut kyseiseen hakemukseen liittyvät asiakirjat, joista on poistettu tunnistetiedot, mutta asiakirjojen suuren määrän vuoksi niistä ei voitu poistaa tunnistetietoja säädetyssä määräajassa. Komission mukaan se ei voinut myöntyä hakemuksen toisessa osassa esitettyyn pyyntöön, sillä ennen 1.1.2005 päivättyjä, uudistettuja hakemuksia koskevia hylkääviä päätöksiä ei ollut kirjattu rekisteriin. Komissio kieltäytyi ensin antamasta tutustuttavaksi asiaan T-110/04 liittyviä asiakirjoja ja ilmoitti Strackin uudistetun hakemuksen johdosta, ettei se voi päättää kyseisestä hakemuksesta määräajassa.

13. Strack nosti 12.10.2007 unionin yleisessä tuomioistuimessa kanteen uudistetun hakemuksensa implisiittisestä hylkäämisestä.

14. OLAF päätti 23.10.2007 virastoa koskevasta hakemuksen osasta, ja komissio teki neljä nimenomaista päätöstä 28.11.2007 (kaksi päätöstä), 15.2.2008 ja 9.4.2008. Kyseisten päätösten jälkeen kantajalle annettiin oikeus tutustua suureen määrään asiakirjoja, jotka kuitenkin tummennettiin osittain henkilötietojen tai taloudellisten etujen suojan takaamiseksi.

15. Strack täydensi kannettaan 23.7.2008 päivätysssä vastauksessaan koskemaan myös edellä mainittuja päätöksiä.

16. Unionin yleinen tuomioistuin hyväksyi hänen kanteensa osittain valituksenalaisella tuomiolla. Strack esitti nyt käsiteltävän valituksen ja komissio vastavalituksen.

IV Vaatimukset

17. Strack vaatii, että

- 1) unionin yleisen tuomioistuimen (neljäs jaosto) asiassa T-392/07 15.1.2013 antama tuomio kumotaan siltä osin kuin unionin yleinen tuomioistuin ei hyväksynyt kantajan vaatimuksia tai ei hyväksynyt niitä kokonaan
- 2) kantajan asiassa T-392/07 esittämät vaatimukset hyväksytään
- 3) vastavalitus hylätään kokonaisuudessaan ja
- 4) komissio veloitetaan korvaamaan kaikki oikeudenkäyntikulut sekä
- 5) toissijaisesti kumotaan myös päätös, jolla unionin yleisen tuomioistuimen presidentti osoitti asian T-392/07 neljännen jaoston käsiteltäväksi.

18. Komissio vaatii, että

- 1) valitus hylätään, koska sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat ja/tai se on selvästi perusteeton

³ — Tuomio T-110/04, EU:T:2007:78.

- 2) tuomio kumotaan siltä osin kuin sillä kumotaan komission 24.7.2007 päivätty kirje, jossa valittajalle ilmoitettiin, ettei ennen 1.1.2005 tehdyistä uudistettuja hakemuksia koskevista päätöksistä ole olemassa rekisteriotetta
- 3) unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-392/07, Strack v. komissio, 15.1.2013 antama tuomio kumotaan siltä osin kuin sillä otettiin kanne tutkittavaksi, kun kyseessä ovat väitetysti implisiittiset päätökset, joilla uudistettujen hakemusten osalta evättiin oikeus tutustua (komission ja OLAFin) kirjeenvaihtoon
- 4) velvoittaa valittajan korvaamaan kaikki unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

V Oikeudellinen arviointi

19. Aluksi on tarkasteltava komission vastavalituksen ensimmäistä valitusperustetta, sillä se koskee kanteen osien ottamista tutkittavaksi ensimmäisessä oikeusasteessa. Sen jälkeen tarkastellaan komission toista valitusperustetta ja viittä Strackin yhdeksästä valitusperusteesta.

20. Strackin kolmatta, neljättä, kahdeksatta ja yhdeksättä valitusperustetta ei käsitellä erikseen, sillä katsotaan niiden olevan selvästi perusteettomia.

A Vastavalituksen ensimmäinen valitusperuste – implisiittisen hylkäävän päätöksen olemassaolo

21. Komissio väittää, ettei se hylännyt implisiittisesti hakemusta saada tutustua uudistettua hakemusta koskeviin komission ja OLAFin päätöksiin. Riidanalaista oikeudellista asiakirjaa ei ole olemassa, ja kanne on siten jätettävä tutkimatta. Unionin yleinen tuomioistuin on jättänyt tämän huomiotta valituksenalaisen tuomion 45–53 kohdassa ja erityisesti sen 51 ja 52 kohdassa. Lisäksi komissio katsoo, että tuomio on näiltä kohdista ristiriitainen ja sen perustelut ovat siten puutteelliset.

1. Implisiittinen hylkääminen

22. Implisiittisen hylkäämisen käsite, johon kanne perustuu, on vahvistettu asetuksen N:o 1049/2001 8 artiklan 3 kohdassa. Jos toimielin ei anna vastausta asetetussa määräajassa, hakemus katsotaan hylätyksi, ja hakija voi nostaa kanteen toimielintä vastaan. Implisiittinen hylkääminen edellyttää siten, että asetettu määräaika ylittyy.

23. On tutkittava, onko asetettu määräaika ylittynyt. Se on vahvistettu lähtökohtaisesti asetuksen N:o 1049/2001 7 ja 8 artiklassa. Asetuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaan toimielin päättää viidentoista työpäivän kuluessa hakemuksen kirjaamisesta asiakirjan mahdollisesta tutustuttavaksi antamisesta. Asetuksen 7 artiklan 3 kohdan mukaan määräaika voidaan jatkaa poikkeuksellisesti viidellätoista työpäivällä, esimerkiksi silloin, kun hakemus koskee erittäin pitkää asiakirjaa tai erittäin suurta määrää asiakirjoja. Asetuksen 7 artiklan 4 kohdassa säädetään, että jos toimielin ei anna vastausta mainitussa määräajassa, hakija voi tehdä uudistetun hakemuksen. Asetuksen 8 artiklan 1 kohdan mukaan tämän hakemuksen käsittelyyn on jälleen aikaa viisitoista työpäivää, ja 8 artiklan 2 kohdan mukaan sitä voidaan jatkaa poikkeuksellisesti viidellätoista työpäivällä.

24. Komissio katsoo kuitenkin, että se voi poiketa asetuksessa N:o 1049/2001 säädetyistä määräajoista, kun kyse on erityisen laajasta hakemuksesta.

25. Se vetoaa tältä osin asetuksen N:o 1049/2001 6 artiklan 3 kohtaan, jonka mukaan kyseinen toimielin voi neuvotella epävirallisesti hakijan kanssa kohtuullisen ratkaisun löytämiseksi, jos hakemus koskee erittäin pitkää asiakirjaa tai erittäin suurta määrää asiakirjoja.

26. Komissio perustelee tätä asetuksen N:o 1049/2001 järjestelmällä. Koska yhtä ainoaa asiakirjaa koskevaan päätökseen on käytettävissä viisitoista työpäivää, hyvin pitkiä asiakirjoja koskevien hakemusten käsittelyyn pitäisi varata pidempi kuin viidellätoista työpäivällä jatkettu määräaika.

27. Tätä väitettä voidaan tutkia ainoastaan siltä osin kuin hakemuksesta päättää komission pääsihteeristö, ei komission OLAFille välittämän hakemuksen osalta. Kuten Strack on korostanut perustellusti, OLAF vastasi hakemukseen ensimmäisen kerran vasta kanteen nostamisen jälkeen 23.10.2007, toisin sanoen kauan säädettyjen määräaikojen päättymisen jälkeen, eikä se koskaan hyödyntänyt mahdollisuutta jatkaa määräaikoja.

28. Unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 51 kohdassa esittämästä huomautuksesta huolimatta komissio on jättänyt huomiotta, että asetuksen 7 artiklan 3 kohdassa ja 8 artiklan 2 kohdassa säädetään nimenomaisesti, että kun tutustumishakemukset koskevat erittäin suurta määrää asiakirjoja, määräaika voidaan jatkaa kulloinkin viidellätoista työpäivällä. Tästä käy erityisesti ilmi, että – toisin kuin komissio väittää – asetuksen kohteena eivät ole ainoastaan yksittäisiä asiakirjoja koskevat hakemukset. Asetuksen järjestelmä ei siten tue komission näkemystä.

29. Komissio väittää lisäksi, että Strackin hakemus koskee ”selvästi kohtuuttoman suurta asiakirjamäärää”.

30. Ensivaikutelman vastaisesti väitteen tarkoituksena ei ole, että koko hakemus hylättäisiin kohtuuttomana, vaan sen tarkoituksena on ainoastaan osoittaa, että asetuksessa N:o 1049/2001 säädetty hakemusten käsittelyn määräajat eivät ole oikeassa suhteessa pyydettyjen asiakirjojen määrään. Komissio katsoo, että hyvän hallinnon varmistamiseksi se ei ollut velvollinen noudattamaan kyseisiä määräaikoja. Lisäksi komission mukaan on asiatonta vaatia noudattamaan asetettuja määräaikoja näin laajassa hakemuksessa.

31. Komission näkemykseen on kuitenkin vastattava, että uudistettuun hakemukseen vastaamisen määräaikojen päättymisen käynnistää kanteen nostamisen määräajan kulumisen, kuten unionin yleinen tuomioistuin on perustellusti todennut valituksenalaisen tuomion 47 ja 52 kohdassa.

32. Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 263 artiklan mukaiset kanteen nostamisen määräajat kuuluvat oikeusjärjestyksen perusteisiin eivätkä asianosaiset ja tuomioistuin voi päättää niistä vapaasti,⁴ koska ne on otettu käyttöön oikeudellisten tilanteiden selkeyden ja varmuuden takaamiseksi.⁵ Tämä koskee etenkin paitsi asiakirjoihin tutustumista koskevissa säännöissä myös unionin henkilöstösäännöissä säädettyä hakemuksen implisiittistä hylkäämistä.⁶

33. Unionin tuomioistuin on todennut aiemmin tässä yhteydessä, ettei myöhemmin annettava nimenomaista päätöstä koskeva ilmoitus voi olla esteenä implisiittiselle hylkäämisolettamalle eikä kanteen nostamisen määräajan alkamiselle.⁷ Toisin kuin komissio väittää, jos hakemus on jo hylätty implisiittisesti, myöhemmin annettava nimenomainen päätös ei johda uuteen kanteen nostamisen määräaikaan.⁸

4 — Tuomio Coen (C-246/95, EU:C:1997:33, 21 kohta) ja määräys Städter v. EKP (C-102/12 P, EU:C:2012:723, 13 kohta).

5 — Tuomiot Moussis v. komissio (227/83, EU:C:1984:276, 12 kohta), Coen (C-246/95, EU:C:1997:33, 21 kohta) ja Transportes Evaristo Molina v. komissio (C-36/09 P, EU:C:2010:670, 37 kohta).

6 — Tuomiot Müllers v. TSK (79/70, EU:C:1971:79, 18 kohta) ja Politi v. Euroopan koulutussäätiö (C-154/99 P, EU:C:2000:354, 22 kohta).

7 — Tuomio Müllers v. TSK (79/70, EU:C:1971:79, 17 kohta).

8 — Tuomio Müllers v. TSK (79/70, EU:C:1971:79, 19 kohta ja sitä seuraavat kohdat) ja etenkin asiakirjoihin tutustumisoikeuden osalta määräys ClientEarth ym. v. komissio (T-278/11, EU:T:2012:593, 45 kohta).

34. Jos hakija suostuu komission viivästykseen, vaarana on, että myöhemmin annettavaa nimenomaista päätöstä koskeva kanne hylätään, koska se koskee ainoastaan vahvistavaa päätöstä.⁹ Hakijan on varauduttava siihen, että komissio vetoaa implisiittistä hylkäämistä koskevan kanteen nostamisen määräajan ylittymiseen,¹⁰ vaikka se on hyödyntänyt toistuvasti mahdollisuutta jatkaa hakemuksen käsittelyn määräaikoja.¹¹

35. Vaikka komissio ei vetoaisikaan siihen, että kanne on nostettu myöhässä, tai vaikka sitä kiellettäisiin käyttämästä tätä perustetta ristiriitaista menettelyä koskevan kiellon (*venire contra factum proprium*) nojalla, kannetta ei välttämättä otettaisi tutkittavaksi. Tuomioistuimet voivat tutkia viran puolesta, onko kanteen nostamisen määräaika noudatettu, sillä se on ehdoton prosessinedellytys,¹² vaikka unionin yleinen tuomioistuin ei nähtävästi näin aina toimi asiakirjoihin tutustumista koskeissa menettelyissä.¹³

36. Siksi ei ole asiatonta, että hakija torjuu hakemuksen käsittelyn määräajan jatkamisen. Kun otetaan huomioon unionin oikeuden nykytilanne ja asiaa koskeva oikeuskäytäntö, huolellisen hakijan on ennemmin vaadittava määräaikojen noudattamista, jos hän ei halua luopua ennakolta mahdollisesta kanteesta.

37. Komissio on kuitenkin oikeassa siinä, että laajojen hakemusten käsitteleminen määräajassa voi aiheuttaa merkittäviä ongelmia. Kun otetaan huomioon toimielinten muut tehtävät ja niiden käytettävissä olevat voimavarat, objektiivisesti tarkasteltuna saattaa olla kohtuutonta vapauttaa henkilöstöä muista tehtävistä määräaikojen noudattamiseksi.

38. Unionin tuomioistuin ei voi kuitenkaan ratkaista tätä ongelmaa siten, että se sallii *taannehtivasti* toimielimen estää implisiittisen päätöksen synnyn ja kanteen nostamisen määräajan alkamisen. Tällainen poikkeaminen asetuksen N:o 1049/2001 8 artiklan 3 kohdan sanamuodosta olisi ristiriidassa kanteiden nostamisen määräaikojen tavoitteiden kanssa, sillä, kuten edellä on jo todettu, niiden tarkoituksena on oikeudellisten tilanteiden selkeyden ja varmuuden takaaminen.¹⁴

39. Muunlaiseen päätelmään ei johda myöskään tuomio asiassa *Internationaler Hilfsfonds*,¹⁵ joka annettiin vasta Strackin kanteen nostamisen jälkeen ja jossa joustetaan tietyssä määrin asetuksessa N:o 1049/2001 säädetyistä määräajoista.

40. Edellä mainitun tuomion mukaan tutustumishakemusta koskeva lainvoimainen päätös ei takaa oikeusvarmuutta asetuksen mukaisessa erityisjärjestelmässä. Päinvastoin päätös voidaan kyseenalaistaa milloin tahansa uudella tutustumishakemuksella.¹⁶ Tämän perusteella ei voida kuitenkaan väittää, että hakijalta voitaisiin yllättäen evätä jälkikäteen kanneoikeus, joka hänellä on asetuksen N:o 1049/2001 8 artiklan 3 kohdan selkeän sanamuodon perusteella.

41. Valituksenalainen tuomio ei siten ole tältä osin oikeudellisesti virheellinen. Vastavalituksen kyseinen valitusperuste on siksi hylättävä.

9 — Määräys ClientEarth ym. v. komissio (T-278/11, EU:T:2012:593, 41 kohta).

10 — Määräys ClientEarth ym. v. komissio (T-278/11, EU:T:2012:593, 26 kohta).

11 — Määräys ClientEarth ym. v. komissio (T-278/11, EU:T:2012:593, 8 ja 10–12 kohta).

12 — Tuomiot *Müllers v. TSK* (79/70, EU:C:1971:79, 6 kohta), *Transportes Evaristo Molina v. komissio* (C-36/09 P, EU:C:2010:670, 33 kohta) sekä *Gbagbo ym. v. neuvosto* (C-478/11 P - C-482/11 P, EU:C:2013:258, 53 kohta). Vastaavasti määräyksessä *ClientEarth ym. v. komissio* (T-278/11, EU:T:2012:593, 30 kohta).

13 — Ks. esim. tuomio *Stichting Greenpeace Nederland ja PAN Europe v. komissio* (T-545/11, EU:T:2013:523, 4, 6 ja 12 kohta, joissa kuvaillaan ajankulkua).

14 — Tuomiot *Moussis v. komissio* (227/83, EU:C:1984:276, 12 kohta), *Coen* (C-246/95, EU:C:1997:33, 21 kohta) ja *Transportes Evaristo Molina v. komissio* (C-36/09 P, EU:C:2010:670, 37 kohta).

15 — Tuomio *Internationaler Hilfsfonds v. komissio* (C-362/08 P, EU:C:2010:40).

16 — *Ibidem*, 57 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

2. Ehdotus ratkaisuksi tulevaisuuden varalta

42. Sen varalta, että unionin tuomioistuin haluaa mennä askeleen pidemmälle ja asettua lainsäätäjän asemaan mahdollistaakseen suhteellisuusperiaatteen noudattamisen käsittelyn määräaikoja vahvistettaessa, voidaan korkeintaan esittää muutamia huomioita, joilla pyritään turvaamaan tulevaisuudessa komission ja asianomaisten hakijoiden kannalta välttämätön oikeudellinen selkeys.

43. On yhdyttävä komission näkemykseen siitä, että asetuksen N:o 1049/2001 6 artiklan 3 kohta voidaan ymmärtää siten, että siinä tarkoitettu kohtuullinen ratkaisu voi poikkeustapauksissa merkitä kanteen nostamisen määräajan lykkäämistä hakemuksen käsittelyn määräaikojen jatkamisen vuoksi. Asianomaiset voisivat siten tällaisissa tapauksissa päättää kanteen nostamisen määräajasta

44. Asetuksen N:o 1049/2001 6 artiklan 3 kohta ei kuitenkaan voi oikeuttaa toimielimiä poikkeamaan yksipuolisesti ja vapaasti lainsäätäjän asettamista määräajoista. Kuten mainitun säännöksen viittauksesta epäviralliseen neuvotteluun hakijan kanssa käy ilmi, kohtuulliseen ratkaisuun on yleensä päästävä yhteisesti.

45. Nyt käsiteltävässä asiassa ei vaikuta siltä, että määräajoista olisi päästy sovintoon, eikä komissio vaikuta pyrkineen vakavissaan sovintoratkaisuun. Se ainoastaan ilmoitti, ettei se voi noudattaa määräaikoja.¹⁷ Tällainen ilmoitus ei välttämättä ole riittävä yksistään siitä syystä, että asetuksessa N:o 1049/2001 säädetystä tarkasta määräajasta luovutaan korvaamatta sitä uudella määräajalla.

46. Toimielimen olisi ennemmin pyrittävä kunnioittamaan sekä suhteellisuusperiaatetta että asetuksen N:o 1049/2001 tavoitteita. Jos 7 ja 8 artiklassa säädetyt määräajat eivät vaikuta kohtuullisilta yksittäistapauksen olosuhteisiin nähden, toimielimen on ehdotettava hakijalle uutta kohtuullista määräaikaa.

47. Lisäksi hakijalla on oikeus siihen, että tällainen uusi määräaika perustellaan yksityiskohtaisesti, sillä jo asetuksen N:o 1049/2001 7 artiklan 3 kohdan ja 8 artiklan 2 kohdan mukainen määräajan jatkaminen edellyttää lykkäyksen perustelemista. Toimielimen on siten ilmoitettava, miten se on päätenyt määräajan jatkamista koskevaan ehdotukseen.

48. Nyt käsiteltävässä asiassa olisi lisäksi saattanut olla tarkoituksenmukaista toimittaa pyydetty asiakirjat pienemmissä erissä ja siten osittain varhaisemmassa vaiheessa sen sijaan, että lähetys jaettiin kahteen isoon vuosia 2005–2006 sekä vuotta 2007 koskevaan asiakirjaeraan, jotka toimitettiin vasta vuonna 2008.

49. Toimielimen on vahvistettava mahdollisimman sitovasti, ettei se aio vedota käsittelyn määräajoista johtuvaan kanteen nostamisen määräajan ylittymiseen vaan päinvastoin tukee hakijaa, jos tämä päättää nostaa kanteen, ainakin tältä osin unionin tuomioistuimissa.

50. Jos hakija hylkää tällaisen kohtuullisen ehdotuksen perusteettomasti, asetettujen määräaikojen päätyttyä voitaisiin katsoa, ettei hakemusta ole hylätty implisiittisesti. Tarkoituksenmukaisuusvaatimus osoittaa kuitenkin myös, että tässä tapauksessa asetuksessa N:o 1049/2001 säädettyihin selkeisiin määräaikoihin liittyvästä oikeusvarmuudesta luovuttaisiin kokonaan. Olisi lähes mahdotonta ennakoida, milloin kyse on implisiittisestä hylkäämisestä ja milloin ei.

17 — 24.7.2007 ja 7.9.2007 päivätty kirjelmä.

51. Siksi tällaiseen menettelytapaan on suhtauduttava hyvin epäilevästi. Unionin lainsäätäjän olisi ennemmin laadittava uudet tarkoituksenmukaiset säännöt. Mainittakoon sivuhuomautuksena tältä osin, että asetuksessa N:o 1049/2001 säädettyjä määräaikoja sovelletaan asetuksen (EY) N:o 1367/2006¹⁸ 3 artiklan mukaan myös Århusin yleissopimuksessa¹⁹ tarkoitettujen ympäristötietojen saatavuuteen, josta nyt käsiteltävässä asiassa ei kuitenkaan ole kyse. Yleissopimuksen 4 artiklan 2 kappaleessa määrätyt määräajat ovat kuitenkin vielä lyhyemmät kuin asetuksessa N:o 1049/2001 nimenomaisesti vahvistetut määräajat, sillä yleissopimuksen mukaan tiedot on annettava kuukauden tai viimeistään kahden kuukauden kuluessa lopullisen hallinnollisen päätöksen osalta.

3. Unionin yleisen tuomioistuimen perustelut

52. Komissio riitauttaa lopuksi unionin yleisen tuomioistuimen asiaa koskevat perustelut ja väittää, ettei unionin yleisen tuomioistuimen viittaama oikeuskäytäntö ole tässä yhteydessä merkityksellinen. Se, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt tietyistä tapauksista toisen päätelmän kuin komissio, ei kuitenkaan voi aiheuttaa sitä, että tuomion perustelut olisivat puutteelliset.²⁰

4. Vastavalituksen ensimmäistä valitusperustetta koskeva päätelmä

53. Vastavalituksen ensimmäinen valitusperuste on siten hylättävä. Kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä ensimmäisessä oikeusasteessa ei voida näin ollen kyseenalaistaa.

B Vastavalituksen toinen valitusperuste – Rekisteriotetta ei ole olemassa

54. Vastavalituksen toinen valitusperuste koskee Strackin hakemusta saada ote komission asetuksen N:o 1049/2001 11 artiklan mukaisesti perustamasta rekisteristä ennen 1.1.2005 tehdyistä uudistettuja hakemuksia koskevista hylkäävistä päätöksistä.

55. Asetuksen N:o 1049/2001 11 artiklan 1 kohdan mukaan kukin toimielin takaa yleisölle pääsyn asiakirjarekisteriin toteuttaakseen käytännössä asetuksen mukaiset kansalaisten oikeudet. Sen mukaan viittaukset asiakirjoihin kirjataan rekisteriin viipymättä. Mainitun artiklan 2 kohdan mukaan asiakirjarekisterissä on oltava kustakin asiakirjasta viitenumero, asiakirjan aihe ja/tai lyhyt kuvaus sen sisällöstä sekä asiakirjan vastaanotto- tai laatimispäivä ja rekisteröintipäivä.

56. Komissio ilmoitti kuitenkin Strackille 24.7.2007 päivätyllä kirjeellä, ettei uudistettujen tutustumishakemusten hylkäämispäätöksiä ole kirjattu rekisteriin.

57. Unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 102 kohdassa, että komissio on toiminut mielivaltaisesti ja ennakoimattomasti, kun se ei ole rekisteröinyt kaikkia ennen 1.1.2005 tehtyjä päätöksiä, joilla on hylätty kokonaan tai osittain uudistetut hakemukset. Komissio on väittänyt, ettei kyseessä olevaa rekisteriotetta ole olemassa, ja loukannut siten asetuksen N:o 1049/2001 2 artiklassa säädettyä valittajan oikeutta tutustua rekisteriin. Unionin yleinen tuomioistuin kumosi siten 24.7.2007 tehdyn nimenomaisen päätöksen, jolla evättiin oikeus tutustua rekisteriotteeseen.

18 — Tiedon saatavuutta, yleisön osallistumista päätöksentekoon sekä oikeuden saatavuutta ympäristöasioissa koskevan Århusin yleissopimuksen määräysten soveltamisesta yhteisön toimielimiin ja elimiin 6.9.2006 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1367/2006 (EUVL L 264, s. 13).

19 — Yleissopimus tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa (EUVL 2005, L 124, s. 4).

20 — Vrt. tuomiot Wunenburger v. komissio (C-362/05 P, EU:C:2007:322, 80 kohta) ja Gogos v. komissio (C-583/08 P, EU:C:2010:287, 35 kohta).

58. Komissio arvostelee erikseen sitä, että unionin yleinen tuomioistuin on vahvistanut sellaisen asiakirjan olemassaolon, jota ei tosiasiaassa ole olemassa (jäljempänä 1 kohta), se on johtanut asetuksesta perusteetta velvoitteen laatia ja luovuttaa asiakirjoja (jäljempänä 2 kohta) ja lopuksi se on ratkaissut asian ultra petita (jäljempänä 3 kohta).

1. Asiakirja, jota ei ole olemassa

59. Komission näkemyksen mukaan unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 77 kohdassa, että pyydetty rekisteriote on olemassa ja että se on komission hallussa. Väite – jolla ilmeisesti kritisoidaan implisiittisesti sitä, että tosiseikat on otettu huomioon vääristyneellä tavalla – perustuu kuitenkin valituksenalaisen tuomion virheelliseen tulkintaan.

60. Unionin yleinen tuomioistuin hylkää ainoastaan puolustautumisperusteen, jonka mukaan rekisteriote, *jos sellainen olisi olemassa*, ei ole asiakirja, ja Strackin sitä koskeva hakemus ei siten kuuluisi asetuksen N:o 1049/2001 soveltamisalaan. Unionin yleinen tuomioistuin ei totea mainitussa kohdassa eikä muussakaan valituksenalaisen tuomion kohdassa, että ote olisi tosiasiaassa olemassa.

61. Valitusperusteen tämä osa on siten perusteeton.

2. Asiakirjan laatimista koskeva velvollisuus

62. Komissio arvostelee myös sitä, että unionin yleinen tuomioistuin toteaa valituksenalaisen tuomion 99 kohdassa, että se, että toimielimet vetoavat siihen, ettei asiakirjoja ole olemassa, välttyäkseen asetuksen N:o 1049/2001 soveltamiselta, on sen avoimuuden edellytyksen vastaista, johon tämä asetus perustuu. Asiakirjoihin tutustumista koskevan oikeuden tehokas käyttäminen edellyttää, että asianomaiset toimielimet laativat ja säilyttävät niiden toimintaa koskevat asiakirjat siltä osin kuin vain on mahdollista ja tavalla, joka ei ole mielivaltainen ja joka on ennakoitavissa.

63. Unionin yleinen tuomioistuin rinnastaa valituksenalaisen tuomion 100 ja 101 kohdassa tähän asiakirjojen laatimista koskevaan velvollisuuteen asetuksen N:o 1049/2001 11 artiklasta johdettavan velvollisuuden kirjata rekisteriin uudistettuja hakemuksia koskevat hylkäävät päätökset. Se on unionin yleisen tuomioistuimen edellä mainitun toteamuksen perustana valituksenalaisen tuomion 102 kohdassa.

64. Komissio katsoo sitä vastoin, että asetus N:o 1049/2001 ei velvoita laatimaan asiakirjoja.

65. Tämän käsityksen perustana on perusteltu näkemys siitä, että asetuksen N:o 1049/2001 2 artiklan 3 kohdan mukainen oikeus tutustua asiakirjoihin koskee toimielimen kaikkia asiakirjoja, jotka kyseinen toimielin on (jo) laatinut tai jotka se on vastaanottanut ja jotka ovat sen hallussa. Asetuksen 3 artiklan a alakohdan mukaan asiakirjalla tarkoitetaan mitä tahansa tallennetta tallennusmuodosta riippumatta. Rekisteriotteet, joita ei ole olemassa, eivät kuitenkaan ole tallenteita eikä sellaisia voida luovuttaa.

66. Unionin yleinen tuomioistuin toteaa perustellusti, että asetuksen N:o 1049/2001 11 artikla velvoittaa toimielimet perustamaan rekisterin ja kirjaamaan sinne asiakirjat. Komissio ei myöskään kyseenalaista sitä, että asiakirjojen kirjaamisvelvollisuus koskee myös uudistettuja hakemuksia koskevia hylkääviä päätöksiä.

67. Asetuksessa N:o 1049/2001 ei kuitenkaan sidota välittömästi yhteen 11 artiklassa säädettyä velvollisuutta 2 artiklan 1 kohdan mukaiseen oikeuteen tutustua asiakirjoihin. Siksi asiakirjoihin tutustumista koskevalla hakemuksella ei voida varmistaa, että rekisteröintivelvollisuus täyttyy. Sitä varten on ennemmin sovellettava SEUT 265 artiklan mukaista laiminlyöntikannetta koskevaa menettelyä.

68. Todettakoon siten, että unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 99–102 kohdassa perusteettomasti, että oikeus saada tutustua asiakirjoihin velvoittaa komission täydentämään julkista rekisteriä asiaa koskevan tutustumishakemuksen yhteydessä pyydetyn rekisteriotteen luovuttamiseksi.

69. Unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisu on kuitenkin pidettävä voimassa muilla perusteilla. Koska komissio ei kyennyt oman laiminlyöntinsä vuoksi toimittamaan pyydettyä otetta asetuksen N:o 1049/2001 11 artiklan mukaisesta julkisesta rekisteristä, sen olisi pitänyt vähintäänkin selvittää, olisiko se voinut antaa pyydettyt tiedot valittajan käyttöön yhden tai useamman muuan asiakirjan muodossa. Tällaisia voivat olla esimerkiksi sisäiset rekisteriotteet tai aineisto, jota on käytetty asetuksen soveltamista koskevien vuosikertomuksen laatimiseen. Se ei ole kuitenkaan tehnyt tällaista selvitystä 24.7.2007 päivätyn kirjeen mukaan. Kyseisessä kirjeessä mainittu päätös oli siten kumottava hakemuksen kyseisen osan puutteellisen käsittelyn vuoksi.

70. Myöskään komission valitusperusteen tätä osaa ei siten voida hyväksyä.

3. Strackin kanteen laajuus

71. Komissio katsoo lopuksi, että unionin yleinen tuomioistuin on ratkaissut asian ultra petita kahden seikan osalta.

72. Se väittää ensinnäkin, että unionin yleinen tuomioistuin on todennut 101 kohdassa, että komission on ehdottomasti kirjattava alkuperäisiä hakemuksia koskevat päätökset rekisteriin. Tältä osin kyse ei ole kuitenkaan unionin yleisen tuomioistuimen päätöksestä, joka ylittäisi Strackin vaatimukset, vaan ainoastaan unionin yleisen tuomioistuimen perustelujen yhdestä näkökohdasta. Tämä perustelu ei ole sidottu vaatimusten laajuuteen.

73. Unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 102 kohdassa mainittu päätös rajoittuu sitä vastoin Strackin vaatimusten mukaisesti sen toteamiseen, että päätös, jonka mukaan kaikkia uudistettujen hakemusten hylkääviä päätöksiä koskevaan rekisteriotteeseen tutustuminen evätään, on kumottava.

74. Komissio väittää siten, että Strack on vaatinut, että rekisteriotteeseen tutustumista koskeva implisiittinen hylkäämispäätös on kumottava, mutta unionin tuomioistuin on sen lisäksi kumonnut nimenomaisen hylkäävän päätöksen.

75. Tältä osin on huomautettava muodollisesti, että Strack on vaatinut kumoamaan komission tosiasiallisesti tekemät tai asetuksen N:o 1049/2001 8 artiklan 3 kohdan mukaisen hylkäämisolettaman mukaiset päätökset. Näihin sisältyy unionin yleisen tuomioistuimen kumoama nimenomainen päätös, joka annettiin tiedoksi 25.7.2007.

76. Nyt käsiteltävässä asiassa ei ole tarpeen tarkastella, oliko kyseinen päätös tosiasiasa unionin yleisen tuomioistuimen tuomion oikea kohde vai olisiko sen pitänyt tarkastella sen sijaan myöhemmin tehtyä uudistettuja hakemuksia koskevaa implisiittistä päätöstä. Komissio ei nimittäin esitä tältä osin huomautuksia.

77. Sen varalta, että unionin tuomioistuin haluaa käsitellä kysymystä viran puolesta, todettakoon, että Strack esitti ensimmäisen uudistetun hakemuksen jo 23.7.2007, kun hänen 20.6.2007 päivätyn alkuperäisen hakemuksensa jättämisestä oli kulunut jo yli 20 työpäivää. Komissio lähetti 24.7.2007 päivätyn ilmoituksensa vasta 25.7.2007, toisin sanoen kaksi päivää ensimmäisen uudistetun hakemuksen jälkeen. Komissio on hyödyntänyt kyseisessä ilmoituksessa mahdollisuutta jatkaa määräaika alkuperäiseen hakemukseen vastaamiseksi, mutta se ei kuitenkaan ilmoittanut, että sen on jatkettava määräaika myös rekisteriotteen toimittamiseksi. Komissio ilmoitti nimittäin heti, ettei

rekisteri sisällä pyydettyjä tietoja. Unionin yleinen tuomioistuin ei siten ota ilmoitusta huomioon vääristyneellä tavalla, kun se tulkitsee ilmoitusta siten, että komissio on vahvistanut siinä lopullisen kantansa pyydettyyn rekisteriotteeseen uudistettua hakemusta koskevassa päätöksessä tarkoitetulla tavalla.²¹

78. Tästä seuraa, ettei myöskään tätä valitusperusteen osaa voida hyväksyä.

C Valituksen ensimmäinen valitusperuste – Laillista tuomioistuinta koskevan oikeuden loukkaaminen

79. Strack riitauttaa ensimmäisellä valitusperusteella sen, että unionin yleisen tuomioistuimen presidentti on 13.10.2011 jakanut asian toisen jaoston käsiteltäväksi esittelevän tuomarin välittömästi odotettavissa olleen toimikauden päättyminen vuoksi ja asian joutuisan käsittelyn ja hyvän oikeudenkäytön varmistamiseksi.

80. Strackin mukaan asian uudelleen jakaminen loukkaa laillisen tuomioistuimen periaatetta, Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan 1 kohdan ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklan toisen kohdan mukaista oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin sekä Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 50 artiklan 2 kohtaa ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 12 ja 13 artiklaa luettuna yhdessä asioiden jakamista ja tuomareiden sijoittamista jaostoihin koskevien päätösten kanssa.

81. Tuomioistuimen kokoonpanoa koskevien takeiden olemassaolo on oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevan oikeuden kulmakivi, ja unionin tuomioistuinten on tarkistettava, että tätä oikeutta kunnioitetaan, kun oikeuden rikkomiseen vedotaan.²² Perusoikeuskirjan 47 artiklan toisen kohdan ja sen tulkinnassa huomioon otettavan²³ pitkälti samanasaisen Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaan jokaisella on oikeus oikeudenkäyntiin lailla perustetussa tuomioistuimessa²⁴.

82. Lain käsite kattaa tällöin etenkin tuomioistuinten perustamista ja toimivaltaa koskevat oikeussäännöt. Jos tuomioistuin ei ole kyseisten sääntöjen mukaan toimivaltainen käsittelemään asiaa, se ei ole lakiin perustuva tuomioistuin.²⁵ Euroopan ihmisoikeustuomioistuin korostaa vakiintuneessa oikeuskäytännössään, että oikeudenhoitolaitosta ei saa jättää oikeusviranomaisten harkintavaltaan, vaikka tuomioistuimilla on tietty liikkumavara asiaa koskevien oikeussääntöjen tulkinnassa.²⁶ Pidemmälle meneviä vaatimuksia, kuten sääntöä, joka koskee toimivaltaisen tuomioistuimen vahvistamista ennakolta abstraktien perusteiden mukaisesti,²⁷ ei sitä vastoin ole toistaiseksi täytäntöönpantu perusoikeuskirjan 47 artiklan ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisen oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevan oikeuden yhteydessä.

21 — Vrt. tuomio *Internationaler Hilfsfonds v. komissio* (C-362/08 P, EU:C:2010:40, 60 kohta).

22 — Tuomiot *Chronopost v. UFEX ym.* (C-341/06 P ja C-342/06 P, EU:C:2008:375, 46 kohta) ja *Gorostiaga Atxalandabaso v. parlamentti* (C-308/07 P, EU:C:2009:103, 42 kohta).

23 — Perusoikeuskirjan 52 artiklan 3 kohta sekä tuomio *Åkerberg Fransson* (C-617/10, EU:C:2013:105, 44 kohta) ja tuomion *Arango Jaramillo ym. v. EIP* uudelleenkäsitely (C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, 42 ja 43 kohta).

24 — [Alaviite ei koske suomenkielistä versiota.]

25 — Vastaavasti Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan 1 kohdasta Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 12.7.2007, *Jorgic v. Saksa* (valitus 74613/01, 64 ja 65 kohta).

26 — Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen antamat tuomiot *Coëme ym. v. Belgia*, 22.6.2000 (valitukset 32492/96, 32547/96, 32548/96, 33209/96 ja 33210/96, Reports of Judgments and Decisions 2000-VII, s. 1, 98 kohta), *DMD Group v. Slovakia*, 5.10.2010 (valitus 19334/03, 60 kohta) ja *Oleksandr Volkov v. Ukraina*, 9.1.2013 (valitus 21722/11, Recueil des arrêts et décisions 2013, 150 kohta).

27 — Ks. Saksan perustuslain (Grundgesetz) 101 artiklassa säädetty kriteeri Saksan Bundesverfassungsgerichtin 8.4.1997 antaman ratkaisun (1 PBvU 1/95, BVerfGE 95, s. 322, 327 ja sitä seuraavat sivut) mukaan ja Demokratiaa oikeusteitse -komission (Venetsian komission) suositus, Report on the Independence of the Judicial System, Part I: The Independence of Judges, 16.3.2010 (CDL-AD(2010)004, Nr. 75).

83. Tämän valitusperusteen arvioinnissa ratkaisevaa on siten se, vastasiko unionin yleisen tuomioistuimen presidentin 13.10.2011 tekemä päätös sääntöä, jonka mukaisesti asiat jaetaan unionin yleisen tuomioistuimen jaostolle.²⁸

84. Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 50 artiklan toisen kohdan mukaan unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksessä määrätään jaostojen kokoonpanosta ja asioiden jakamisesta jaostolle. Työjärjestyksen 13 artiklan 1 kohdan mukaan unionin yleisen tuomioistuimen presidentti siirtää asian jaostolle heti, kun kanne oikeudenkäynnin aloittamiseksi on jätetty. Työjärjestyksen 12 artiklassa määrätään, että unionin yleinen tuomioistuin vahvistaa perusteet, joiden mukaan asiat jaetaan jaostojen kesken.

85. Vaikuttaa siltä, että Strackin kanne jaettiin jaostolle alun perin tuolloin voimassa olleiden perusteiden²⁹ mukaisesti asioiden kirjaamisjärjestyksessä.

86. Asian moititun uudelleen jakamisen aikaan perusteet oli vahvistettu uudessa tiedonannossa,³⁰ mutta niiden sisältö säilyi ennallaan.

87. Strack toteaa perustellusti, ettei mikään kyseisistä määräyksistä edellytä nimenomaisesti, että unionin yleisen tuomioistuimen on siirrettävä jo aiemmin jaetut asiat.

88. Asioiden jakamista koskevissa perusteissa vahvistetaan kuitenkin, että unionin yleisen tuomioistuimen presidentti voi poiketa vuorojärjestyksistä, etenkin jos on tarpeen varmistaa, että työt jakautuvat tasapuolisesti. Asioiden jakamista kirjaamisjärjestyksessä koskevat perusteet viittaavat siihen, että tällaista poikkeamislupaa sovelletaan asioiden alkuperäiseen jakamiseen. Sanamuoto ei kuitenkaan estä sen soveltamista myöhemmin asian uudelleen jakamisen yhteydessä.

89. Kun osa unionin yleisen tuomioistuimen tuomareista on vaihtunut ja jaostojen kokoonpano on muuttunut, asian siirtäminen voi olla jopa välttämätöntä.³¹

90. Asian siirtämistä voidaan kuitenkin perustella myös töiden tasapuolista jakautumista koskevalla tavoitteella. Tämä ei liity yksistään organisatorisiin syihin, vaan siirron tarkoituksena on etenkin, että asiat käsitellään – perusoikeuskirjan 47 artiklan toisen kohdan ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti – kohtuullisessa määräajassa.

91. Käsiteltävä asia osoittaa, että asia voi olla tarpeen jakaa myöhemmin uudelleen juuri tästä syystä. Vuonna 2011 kanne oli ollut vireillä jo neljä vuotta, ja käsittelyn pelättiin viivästyvän edelleen esittelevän tuomarin lähestyvän toimikauden päättymisen vuoksi. Uusi jaosto kykeni jatkamaan menettelyä heti.

92. Unionin yleisen tuomioistuimen presidentin toimivalta poiketa asioiden jakamista koskevista perusteista voidaan näin ollen ymmärtää siten, että vaikka asia olisi jo jaettu, hän voi siirtää asian toisaalle varmistaa töiden tasapuolisen jakautumisen.

93. Valituksenalaisen tuomion ratkaissut tuomioistuin oli siten toimivaltainen, joten ensimmäinen valitusperuste on hylättävä.

28 — Ks. vastaavasti määräys *Marcuccio v. komissio* (C-528/08 P, EU:C:2009:761, 58 kohta).

29 — Vrt. tiedonanto, EUVL 2007, C 269, s. 42.

30 — EUVL 2010, C 288, s. 5.

31 — Vrt. tuomio *Salzgitter v. komissio* (C-182/99 P, EU:C:2003:526, 28 kohta ja sitä seuraavat kohdat).

D Toinen valitusperuste – eri menettelyvirheet

94. Toisessa valitusperusteessa viitataan menettelyvirheisiin eli siihen, että nopeutettua menettelyä koskeva hakemus hylättiin, kuulluksi tulemista koskevaa oikeutta rajoitettiin, unionin yleinen tuomioistuin ei tutkinut pyydettyjä asiakirjoja, hakemuksen kohdetta rajoitettiin ja menettely on kestänyt kohtuuttoman pitkään.

1. Valitusperusteen ensimmäinen ja viides osa – nopeutettu menettely ja menettelyn kesto

95. Strack väittää tämän valitusperusteen ensimmäisessä osassa, että unionin yleinen tuomioistuin on hylännyt ilman perusteluja hänen hakemuksensa, joka koskee asian käsittelyä nopeutetussa menettelyssä. Koska nopeutettuun menettelyyn liittyvä etu liittyy valitusperusteen viidennessä osassa esitetyn oikeudenkäyntimenettelyn kohtuullista kestoä koskevan oikeuden kunnioittamiseen, näitä väitteitä tarkastellaan yhdessä.

96. Perusoikeuskirjan 47 artiklan toisen kohdan ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaan jokaisella on oikeus oikeudenkäyntiin kohtuullisen ajan kuluessa. Sen perusteella, ettei tuomiota ole annettu kohtuullisessa ajassa, mikä on perusoikeuden loukkaamista merkitsevä oikeudenkäyntivirhe, kyseessä olevalla asianosaisella on oltava mahdollisuus oikeussuojakeinoihin, joilla hänelle tarjotaan asianmukaista hyvitystä.³²

97. Se, ettei ratkaisua ole annettu kohtuullisessa ajassa, ei voi kuitenkaan johtaa valituksenalaisen tuomion kumoamiseen silloin, kun ei ole olemassa viitteitä siitä, että oikeudenkäynnin kohtuuton kesto on vaikuttanut asian ratkaisun sisältöön.³³ Tätä näkemystä on sovellettava myös silloin, kun oikeudenkäynnin kohtuuton kesto johtuu siitä, ettei asiaa ole käsitelty nopeutetussa menettelyssä.

98. Strack ei ole osoittanut, missä määrin oikeudenkäynnin kesto on vaikuttanut asian ratkaisuun. Siksi näitä valitusperusteen osia ei voida hyväksyä.

99. Myöskään asian käsittelyä nopeutetussa menettelyssä koskevan hakemuksen hylkäämisen perustelematta jättämisellä ei voi olla merkitystä valituksen menestymisen kannalta.

100. Strack riitauttaa tässä yhteydessä myös sen, että unionin yleinen tuomioistuin on päättänyt valituksenalaisen tuomion 93 kohdassa jättää vahingonkorvausvaatimuksen, joka perustuu oikeudenkäyntimenettelyn kohtuuttomaan kestoön, tutkimatta. Hän vetoaa tuomioon asiassa Baustahlgewebe³⁴ ja ratkaisuehdotukseeni asiassa Solvay³⁵ ja toteaa, että tehokas oikeussuoja edellyttää mahdollisuuksien mukaan, että mahdollinen korvaus määrättäisiin jo kohtuuttoman pitkstä käsittelyajasta.

101. Strackin tätäkään väitettä ei voida hyväksyä. Unionin tuomioistuin on nimittäin antanut sittemmin tuomion asiassa Baustahlgewebe³⁶ ja todennut, että oikeudenkäynnin kohtuutonta kestoä koskevasta vahingonkorvausvaatimuksesta on päätettävä toisessa kokoonpanossa.³⁷ Unionin yleinen tuomioistuin on siten todennut perustellusti, että vahingonkorvausvaatimusta varten on nostettava itsenäinen kanne.

32 — Tuomio Groupe Gascogne v. komissio (C-58/12 P, EU:C:2013:770, 72 kohta) ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio Kudla v. Puola, 26.10.2000, Recueil des arrêts et décisions, 2000 XI, 156 ja 157 kohta.

33 — Tuomiot Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. komissio (C-385/07 P, EU:C:2009:456, 190 ja 196 kohta) ja Groupe Gascogne v. komissio (C-58/12 P, EU:C:2013:770, 73 kohta).

34 — Tuomio Baustahlgewebe v. komissio (C-185/95 P, EU:C:1998:608).

35 — Ratkaisuehdotus Solvay v. komissio (C-109/10 P, EU:C:2011:256).

36 — Tuomio Groupe Gascogne v. komissio (C-58/12 P, EU:C:2013:770, 82 ja sitä seuraava kohta).

37 — Tuomio Groupe Gascogne v. komissio (C-58/12 P, EU:C:2013:770, 90 kohta).

102. Toisen valitusperusteen molemmat tarkastellut osat on siten hylättävä.

2. Valitusperusteen toinen osa – oikeus tulla kuulluksi

103. Strack väittää tässä valitusperusteen osassa, ettei hänelle ole myönnetty oikeutta tulla riittävästi kuulluksi. Hänen mukaansa unionin yleinen tuomioistuin ei ole antanut hänelle erillistä mahdollisuutta esittää näkemystään OLAFin toimittamista asiakirjoista, jotka hän sai vasta, kun hän oli jo toimittanut vastauksensa. Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin ei ottanut huomioon hänen 14.5.2012 päivättyä pitkää kirjettään suullisen käsittelyn valmistelemiseksi, myönsi hänelle käsittelyssä vain 30 minuutin puheajan pyydetyn 60 minuutin puheajan sijaan, hylkäsi käsittelyssä uuden kirjelmän huomioon ottamista koskevan vaatimuksen sekä hylkäsi suullisen käsittelyn jälkeen myös toisen, 25.6.2012 päivätyn kirjelmän, jossa vaadittiin etenkin hakemuksen suullista käsittelyä koskevan pöytäkirjan oikaisemista.

Oikeus tulla kuulluksi – Yleistä

104. Tästä valitusperusteen osasta on todettava, että oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevaan oikeuteen liittyvien vaatimusten täyttämiseksi asianosaisilla on oltava tilaisuus keskustella kontradiktorisesti sellaisista tosiseikoista ja oikeudellisista seikoista, jotka ovat oikeudenkäyntimenettelyn tuloksen kannalta ratkaisevia.³⁸

105. Unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyssä oikeudenkäyntimenettelyssä tämä oli lähtökohtaisesti mahdollista. Strackilla oli mahdollisuus esittää laajasti näkemyksensä kanteessa, vastauksessa ja suullisessa käsittelyssä. Unionin yleinen tuomioistuin salli hänen vastauksensa ylittävän merkittävästi unionin yleisen tuomioistuimen ohjeissa osapuolia varten vahvistetun sivumäärän ja myönsi hänelle suullisessa käsittelyssä kaksinkertaisen määrän puheaikaa ohjeisiin nähden. Lisäksi unionin tuomioistuin on hyväksynyt oikeudenkäyntiaineistoon Strackin täydentäviä kirjelmiä, jotka on päivätty 16.11.2011, 25.1.2012 ja 1.4.2012, ja välittänyt ne komissiolle lausuntoa varten.

106. OLAFin asiakirjoja ja käsittelyn pöytäkirjan oikaisemista koskevia väitteitä on kuitenkin tarkasteltava erikseen.

OLAFin asiakirjat

107. OLAFin 23.10.2007 päivätty päätös toimitettiin Strackille viimeistään 30.5.2008 päivätyn vastinekirjelmän yhteydessä liitteenä B.1. Hän on siten voinut ottaa päätöksen huomioon vastauksessaan.

108. Sen jälkeen luovutetut asiakirjat, joista oli poistettu tunnistetiedot, Strack sai kuitenkin vasta 17.10.2008 esitettyään lausumansa, jota komissio ei ole kyseenalaistanut, kun hän oli jo toimittanut vastauksensa. Tämä johtui ilmeisesti siitä, että päätös ja asiakirjat toimitettiin hyvin suurina sähköposteinä ja Strackin sähköpostilaatikon koko ylittyi jo ensimmäisessä lähetyksessä. Strack sai ilmeisesti tietää asiasta unionin yleisen tuomioistuimen 9.3.2012 päivätyn kirjeen liitteestä, josta kävi ilmi asiasta annettu virheilmoitus, jonka komissio sai yrittäessään lähettää asiakirjat 23.10.2007.

109. Strack pystyi esittämään 20.8.2008 päivätyssä vastauksessaan näkemyksensä varsinaisesta, 23.10.2007 tehdystä päätöksestä, ja hän on myös täydentänyt kannettaan tältä osin. Koska Strack sai edellä mainitut asiakirjat vasta 17.10.2008, hän ei kuitenkaan voinut ottaa vastauksessaan huomioon kyseisiä asiakirjoja ja poistettuja tietoja. Lisäksi hän toteaa, että hänen suullisen käsittelyn puheajan kohtuullista pidentämistä koskeva pyyntönsä hylättiin.

38 — Tuomio komissio v. Irlanti ym. (C-89/08 P, EU:C:2009:742, 56 kohta) ja tuomion M v. Euroopan lääkevirasto uudelleen käsittely (C-197/09 RX-II, EU:C:2009:804, 41 kohta).

110. Tämä väite perustuu jokseenkin epätavalliseen menettelyoikeudelliseen järjestelmään, toisin sanottuna siihen, että unionin yleinen tuomioistuin sallii asiakirjoihin tutustumista koskevassa riita-asiassa täydentää kannetta jälkikäteen, jos kanne koski alun perin tutustumishakemuksen implisiittistä hylkäämispäätöstä, joka on korvattu myöhemmin nimenomaisella päätöksellä.

111. Kun unionin yleinen tuomioistuin sallii täydentää kannetta, sen on annettava riittävät mahdollisuudet tulla kuulluksi. Suullisessa käsittelyssä kuulluksi tuleminen ei voi korvata kokonaan kirjelmää, sillä unionin tuomioistuinten menettelysäännöissä määrätään kirjallisesta menettelystä, jota ainoastaan täydennetään suullisella käsittelyllä. Tämän lisäksi Strack ei saanut suullisessa käsittelyssä niin pitkää puheaikaa kuin hän olisi mielestään tarvinnut.

112. Komissio katsoo, että Strack on itse vastuussa siitä, että hänellä oli vain rajalliset mahdollisuudet tulla kuulluksi, sillä Strack olisi voinut nostaa erillisen kanteen 23.10.2007 tehdystä päätöksestä. Asiaa T-392/08 koskevaa menettelyä on laajennettu koskemaan tätä päätöstä ainoastaan hänen etunsa mukaisesti.

113. Tällainen väite on yllättävä. Se, että kannetta ylipäätään laajennettiin, johtui siitä, ettei komissio ollut noudattanut velvoitteitaan päättää hakemuksista kohtuullisessa määräajassa. Lisäksi komissio on nähtävästi jättänyt varmistamatta, että Strack sai hyvissä ajoin 23.10.2007 päivätyn viivästyneen päätöksen ja asiaa koskevat asiakirjat. Komissio näyttää jopa jättäneen huomiotta virheilmoituksen, joka viittasi lähetyksen epäonnistumiseen. Komissiota on siten pidettävä ensisijaisesti vastuussa siitä, ettei Strack saanut kaikkia hänelle kuuluvia mahdollisuuksia tulla kuulluksi.

114. Lisäksi on huomautettava, ettei kanteen laajentaminen ole yksistään Strackin edun mukaista, vaan sillä kevennetään samalla unionin yleisen tuomioistuimen ja vastapuolen eli tässä tapauksessa komission työkuormaa. On nimittäin kaikkien asianosaisten kannalta tehokkaampaa käsitellä laajennettua riita-asiaa kuin aloittaa itsenäinen menettely jokaista uutta päätöstä varten.

115. Strackia vastaan on kuitenkin todettava, ettei hän ole toteuttanut kaikkia tarpeellisia toimia puolustaakseen oikeuttaan tulla kuulluksi. Kun hän sai ensimmäisen kerran OLAFin 23.10.2007 päivätyn päätöksen vastinekirjelmässä, hänen olisi pitänyt toteuttaa kaikki kohtuullisesti toteutettavissa olevat toimet saadakseen myös puuttuvat asiakirjat, jotta hän olisi voinut ottaa ne huomioon vastauksessaan. Hänen olisi etenkin pitänyt huomauttaa komissiolle lähetyksen epäonnistumisesta ja tarvittaessa pyytää unionin yleiseltä tuomioistuimelta määräajan jatkamista vastauksen antamiseksi.

116. Tässä yhteydessä pätevät nimittäin samat päätelmät kuin määriteltäessä kanteen nostamisen määräaikaa, kun asiaa koskevasta päätöksestä on saatu tieto. Jollei asiakirjaa julkaista tai anneta tiedoksi, sen, joka on tietoinen itseään koskevan päätöksen olemassaolosta, on pyydettävä kohtuullisessa määräajassa itselleen sen koko tekstin sisältävä versio.³⁹

117. Tämä pätee etenkin, koska Strack on osaltaan vastuussa lähetysongelmista, sillä hän esitti laajan tutustumishakemuksen mutta antoi asiakirjojen vastaanottoa varten käyttöön sähköpostilaatikon, jonka koko oli rajallinen.

118. Strack ei missään nimessä olisi saanut odottaa yli kolmea vuotta lähes suullisen käsittelyn alkuun huomauttaakseen tarpeesta esittää asiakirjoista huomautuksia.

119. Komission toiminnasta huolimatta Strackin on siksi lopulta katsottava olevan vastuussa siitä, että hän on menettänyt mahdollisuuden OLAFin antamia asiakirjoja koskevien kirjallisten huomautusten esittämiseen ja että niitä koskevien suullisten huomautusten esittämismahdollisuutta on rajoitettu.

39 — Tuomiot *Wirtschaftsvereinigung Eisen- und Stahlindustrie v. komissio* (C-180/88, EU:C:1990:441, 22, 29 ja 30 kohta) ja *Windpark Groothusen v. komissio* (C-48/96 P, EU:C:1998:223, 80 kohta).

Pöytäkirjaa koskeva väite

120. Lopuksi Strack arvostelee sitä, ettei unionin yleinen tuomioistuin päättänyt valituksenalaisen tuomion 27 kohdassa suullisen käsittelyn pöytäkirjan oikaisua koskevan pyynnön sisällöstä vaan hylkäsi sen päätöksellä olla avaamatta suullista käsittelyä uudelleen.

121. Pöytäkirjan oikaisemista koskevasta pyynnöstä ei määrätä unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksessä, mutta asianosaisilla on oltava lähtökohtaisesti oikeus huomauttaa sen virheistä ja puutteista. Kyseisen työjärjestyksen 63 artiklan 1 kohdan kolmannen virkkeen mukaan kyse on todistusvoimaisesta asiakirjasta, jota käytetään siten myös todisteena käsittelyn sisällöstä.⁴⁰

122. Se, että unionin yleinen tuomioistuin ei käsitellyt pyyntöä, ei ole kuitenkaan sellaisenaan omiaan kyseenalaistamaan valituksenalaista *tuomiota*. Se ennemmin heikentää pöytäkirjan todistusvoimaa. Siksi pöytäkirjaa koskeva väite on tehoton (inopérant), ja se on siten hylättävä.

Komission väitetysti myöhässä esittämä asetusta N:o 45/2001 koskeva väite

123. Strack moittii lopuksi perusteettomasti sitä, että unionin yleinen tuomioistuin otti suullisessa käsittelyssä huomioon asetusta N:o 45/2001 koskevan komission väitteen, vaikka se esitettiin myöhässä. Tämä väite perustui nimittäin asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaiseen henkilötietojen suojaa koskevaan poikkeukseen, johon vedottiin jo aiemmin. Asetuksen N:o 45/2001 erityinen merkitys ei ollut vielä kirjelmien vaihtamisen aikana yhtä selvä kuin itse käsittelyn aikana. Tämä ilmeni erityisesti tällä välin annetusta tuomiosta asiassa Bavarian Lager.⁴¹

3. Valitusperusteen kolmas osa – kaikkien asiakirjojen tutkiminen

124. Strack arvostelee valitusperusteen kolmannessa osassa sitä, ettei unionin yleinen tuomioistuin tutkinut hänen vaatimuksensa mukaisesti kaikkia asiakirjoja siltä kannalta, onko tietojen poistaminen perusteltua henkilötietojen suojaa koskevan poikkeuksen nojalla.

125. Unionin tuomioistuin on todennut, että unionin yleisellä tuomioistuimella on velvollisuus tutustua asiakirjoihin, jos on riidanalaista, voidaanko niiden sisällöllä perustella tiettyjen poikkeusten soveltamista.⁴² Nyt tarkasteltavassa henkilötietojen poistamisessa kyse on kuitenkin siitä, edellyttääkö tällaisten tietojen suoja tiettyjen henkilöryhmien nimien ja muiden henkilötietojen luottamuksellista käsittelyä. Tämän arvioiminen ei edellytä tutustumista kulloiseenkin asiakirjaan. Yleensä riittää, että tarkastellaan päätöksen perustelua.

4. Valitusperusteen neljäs osa – komission päätösten täydellisyys

126. Valitusperusteen neljäs osa koskee sitä, onko komissio vastannut täydellisesti hakemukseen saada tutustua kaikkiin asiakirjoihin, jotka liittyvät komission 1.1.2005 lähtien hylkäämiin, asiakirjoihin tutustumista koskeviin uudistettuihin hakemuksiin. Strack arvostelee sitä, että unionin yleinen tuomioistuin on hylännyt valituksenalaisen tuomion 139 kohdassa hänen väitteensä siitä, ettei komissio ole osoittanut, että se on toimittanut hänelle kaikki uudistettuja hakemuksia koskevat hylkäävät päätökset kyseisiltä ajanjaksoilta.

127. Tässä valitusperusteen osassa arvostellaan sitä, miten unionin yleinen tuomioistuin on arvioinut asianosaisten väitteitä mainitusta seikasta.

40 — Tältä osin valaisevia ovat tuomion M v. Euroopan lääkevirasto uudelleen käsittely (C-197/09 RX-II, EU:C:2009:804, 45 kohta) sekä tuomiot Iride ja Iride Energia v. komissio (C-150/09 P, EU:C:2010:34, 74 kohta) ja Kronoply v. komissio (C-117/09 P, EU:C:2010:370, 44 kohta).

41 — Tuomio komissio v. Bavarian Lager (C-28/08 P, EU:C:2010:378, 59 kohta).

42 — Tuomio Jurašinović v. neuvosto (C-576/12 P, EU:C:2013:777, 27 kohta).

128. SEUT 256 artiklan 1 kohdan toisesta alakohdasta ja Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan ensimmäisestä kohdasta ilmenee, että ainoastaan unionin yleinen tuomioistuin on toimivaltainen yhtäältä määrittämään ratkaisun perustaksi asetettavan tosiseikaston, lukuun ottamatta sellaisia tapauksia, joissa määritetyn tosiseikaston paikkansapitämättömyys käy ilmi unionin yleiselle tuomioistuimelle toimitetusta aineistosta, ja toisaalta arvioimaan tätä tosiseikastoa.⁴³

129. On kuitenkin todettava, että väitteet, jotka koskevat tosiseikkojen määrittämistä ja arviointia valituksenalaisessa tuomiossa, voidaan ottaa tutkittaviksi valitusta käsiteltäessä, jos valittaja väittää unionin yleisen tuomioistuimen tehneen toteamuksia, joiden paikkansapitämättömyys käy ilmi asiakirja-aineistosta, tai ottaneen sille esitetyt todisteet huomioon vääristyneellä tavalla.⁴⁴

130. Selvitysaineisto on otettu huomioon vääristyneellä tavalla, jos ilman uutta selvitysaineistoa on selvää, että olemassa olevan selvitysaineiston arviointi oli ilmeisen virheellistä.⁴⁵ Kun unionin yleinen tuomioistuin tekee päätelmiä tiettyjen tosiseikkojen perusteella – kuten nyt käsiteltävässä asiassa – on arvioitava, onko se selvästi ylittänyt todisteiden kohtuullisen arvioinnin rajat.⁴⁶

131. Tilanne on tämä nyt käsiteltävässä asiassa.

132. Strack on vedonnut ensimmäisen oikeusasteen käsittelyssä siihen, että hänelle toimitettujen asiakirjojen määrä (315) ei selvästikään ole yhdenmukainen julkisissa kertomuksissa ilmoitettujen, uudistettuja hakemuksia koskevien osittain tai kokonaan hylkäävien päätösten määrän kanssa (575)⁴⁷.

133. Komissio kuitenkin väittää, että luvut eivät ole yhdenmukaisia, koska muutamissa päätöksissä tarkasteltiin yhteenvetona saman henkilön useita uudistettuja hakemuksia ja muutamista uudistetuista hakemuksista ei ollut vielä tehty päätöstä kunkin vuoden loppuun mennessä.

134. Komissio ei kuitenkaan jaottele lukuja tarkemmin erojen selventämiseksi aukottomasti. Tällaisessa jaottelussa olisi mahdollisesti otettu huomioon myös uudistettuja hakemuksia koskevat OLAFin päätökset, jotka molemmat asianosaiset ovat nähtävästi jättäneet tässä yhteydessä toistaiseksi huomiotta ja joita ei ilmeisesti ole laskettu toimitettuihin asiakirjoihin mutta jotka sisältyvät komission kertomuksiin.

135. Komissio ei tarkastele myöskään Strackin esittämää väitettä siitä, ettei hänelle toimitetuista asiakirjoista ilmene päätöksiä, jotka koskevat useita uudistettuja hakemuksia.

136. Jos näin ollen rajoitutaan tarkastelemaan väitettä, jonka mukaan kaikista uudistetuista hakemuksista ei ollut vielä päätetty vuoden loppuun mennessä, riidanalaisen kolmen vuoden pituisen ajanjakson lopussa vireillä oli yhä yli 250 uudistettua hakemusta koskevaa päätösasiaa. Asetuksessa N:o 1049/2001 säädettyjen määräaikojen perusteella tällainen viive ei vaikuta kovin uskottavalta.

137. Siksi komission väite saattaa olla omiaan selventämään pieniä eroja, mutta nyt tarkasteltavat merkittävät erot ovat siihen nähden liian suuria. Koska unionin yleinen tuomioistuin yhtyi silti komission näkemykseen, se on selvästi ylittänyt todisteiden asianmukaisen arvioinnin rajat.

43 — Tuomio komissio v. Aalberts Industries ym. (C-287/11 P, EU:C:2013:445, 47 kohta).

44 — Tuomio PKK ja KNK v. neuvosto (C-229/05 P, EU:C:2007:32, 35 kohta).

45 — Tuomiot PKK ja KNK v. neuvosto (C-229/05 P, EU:C:2007:32, 37 kohta), Lafarge v. komissio (C-413/08 P, EU:C:2010:346, 17 kohta) ja komissio v. Aalberts Industries ym. (C-287/11 P, EU:C:2013:445, 51 kohta).

46 — Tuomiot Activision Blizzard Germany v. komissio (C-260/09 P, EU:C:2011:62, 57 kohta) ja komissio v. Aalberts Industries ym. (C-287/11 P, EU:C:2013:445, 52 kohta).

47 — Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun asetuksen (EY) N:o 1049/2001 soveltamisesta vuonna 2007 laaditun komission kertomuksen (KOM(2008) 630 lopullinen, s. 10) mukaisesti.

138. Toisin kuin menettelyssä, jossa lisäasiakirjojen olemassaolo on vahvistettu,⁴⁸ nyt käsiteltävässä asiassa ei voida todeta varmasti, oliko komissio vastaus epätäydellinen. Unionin yleinen tuomioistuin olisi tosin voinut selvittää tämän verraten helposti, jos se olisi antanut komissiolle tehtäväksi selvittää kertomuksissa ilmoitettujen määrien ja Strackille toimitettujen asiakirjojen määrän välistä eroa.

139. On yksinomaan unionin yleisen tuomioistuimen asiana arvioida, onko sen ratkaistavana olevissa asioissa käytettävissä olevaa selvitysaineistoa tarpeen täydentää. Esiitettyjen asiakirjojen todistusarvo kuuluu tosiseikkojen arviointia koskevaan yksinomaiseen toimivaltaan, eikä unionin tuomioistuin voi tutkia valituksen yhteydessä tosiseikkoja, paitsi jos unionin yleiselle tuomioistuimelle esitetty selvitys on otettu huomioon vääristyneellä tavalla tai jos tämän määrittämän tosiseikaston paikkansapitämättömyys käy ilmi oikeudenkäyntiasiakirjoista.⁴⁹

140. Riittämätön selvitysaineisto perustuu nyt käsiteltävässä tapauksessa nimenomaan selvityksen huomioon ottamiseen vääristyneellä tavalla asianmukaisen arvioinnin rajat selvästi ylittävän päätelmän vuoksi. Siksi unionin tuomioistuin on poikkeuksellisesti oikeutettu toteamaan, että välttämättömien selvitystoimien laiminlyönti on oikeudellinen virhe.

141. Valitusperusteen tämä osa on siten perusteltu, ja valituksenalainen tuomio on kumottava siltä osin kuin siinä hylätään Strackin väite siitä, ettei komissio ole päättänyt kaikista uudistettuja hakemuksia koskevista hylkäävistä päätöksistä.

142. Asiaa ei silti voida ratkaista vielä tässä vaiheessa, sillä OLAFin asiakirjojen osuutta, uudistettuja hakemuksia koskevien yhteenvedopäätösten olomassaoloa ja laajuutta sekä vuoden 2007 lopussa yhä vireillä olleita uudistettuja hakemuksia koskevia päätösjaksoja ei ole vielä selvennetty riittävästi.⁵⁰ Siksi asia on palautettava tältä osin unionin yleiseen tuomioistuimeen perussäännön 61 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti.

E Viides valitusperuste – tietosuojaa koskevan poikkeuksen soveltaminen

143. Viides valitusperuste liittyy tietosuojaa koskevan poikkeuksen soveltamiseen, tarkemmin sanottuna perusteluihin (ks. jäljempänä 1 kohta), peitettyjen kohtien yksilökohtaiseen tutkimiseen (ks. jäljempänä 2 kohta) ja tiettyjen henkilöryhmien henkilötietojen peittämisen laillisuuteen (ks. jäljempänä 3 kohta).

1. Komission päätöksen perustelut

144. Strack arvostelee sitä, että unionin yleinen tuomioistuin katsoi komission päätösten perustelujen olevan riittäviä, vaikka ne eivät sisältäneet tietoja asianomaisten henkilöiden kuulemisesta tai siitä, olivatko he toivoneet tietojensa luottamuksellista käsittelyä. Strackin mukaan komissio ei ollut tarkastellut myöskään eri henkilöryhmiä, joita asia koskee.

145. Valitusperusteen tätä osaa ei voida hyväksyä, sillä unionin yleinen tuomioistuin on asettanut valituksenalaisen tuomion 120 ja 125–126 kohdassa perusteltuja vaatimuksia komission perusteluille. Lyhytkin perustelu voi nimittäin riittää, jos perusteet ilmenevät siitä riittävän selvästi.

48 — Tuomio Williams v. komissio (T-42/05, EU:T:2008:325, 68 kohta).

49 — Tuomiot Ismeri Europa v. tilintarkastustuomioistuin (C-315/99 P, EU:C:2001:391, 19 kohta), Glencore ja Compagnie Continentale v. komissio (C-24/01 P ja C-25/01 P, EU:C:2002:642, 77 ja 78 kohta) sekä Erste Bank der österreichischen Sparkassen v. komissio (C-125/07 P, C-133/07 P ja C-137/07 P, EU:C:2009:576, 319 kohta).

50 — Asianosaisille on tosin tähdennettävä, että joko komissio selvittää kysymystä viran puolesta ilmoittamalla Strackille kyseiset määrät – ja mahdollisesti puuttuvat asiakirjat – tai Strack esittää uuden tutustumishakemuksen, joka koskee asiakirjoja, joiden hän väittää yhä puuttuvan, ja joka mahdollistaa sen, että komissio voi esittää näkemyksensä ottaen huomioon esittämäni toteamukset. Tällöin he voisivat todeta riidan ratkaistuksi tältä osin – mahdollisesti jopa ennen tätä valitusta koskevaa ratkaisua – eikä heidän tarvitsisi turvautua uudelleen unionin yleiseen tuomioistuimeen.

146. Asianomaisten kuulemista koskevista puutteellisista tiedoista on todettava, että tietojen puuttuminen on riittävän selvä viite siitä, ettei tällaisia kuulemisia ole järjestetty. Komission ei myöskään ollut tarpeen tarkastella tutustumishakemuksen puuttuvaa perustelua asetuksen N:o 45/2001 8 artiklan b alakohdan nojalla, sillä tällaisia perusteluja ei ollut esitetty.

147. Siltä osin kuin Strack väittää tässä valitusperusteen osassa, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole tutkinut riittävästi hänen arvosteluaan, joka liittyy OLAFin asiakirjojen tietojen poistamiseen, riittää, kun todetaan, ettei Strack arvostellut vastauksessaan tätä päätöstä erikseen, vaikka hän oli saanut tietää sen olemassaolosta ja perusteluista viimeistään vastinekirjelmästä.⁵¹

2. Asiakirjojen yksilökohtainen tutkiminen

148. Viidennen valitusperusteen toisessa osassa Strack väittää, että unionin yleinen tuomioistuin on katsonut perusteetta valituksenalaisen tuomion 162–164 kohdassa, että komissio on tutkinut riittävän yksilökohtaisesti, että poistetut tiedot edellyttävät luottamuksellista käsittelyä. Hän vetoaa tässä yhteydessä erityisesti siihen, että kaikki nimet on tummennettu erotuksetta tarkistamatta, koskeeko asia tosiasiallisesti yksityiselämää. Tällä ei kuitenkaan todisteta sitä, ettei asiakirjoja ole tutkittu erikseen, vaan korkeintaan se, että komissio oli vakuuttunut asetuksen 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun poikkeuksen ulottuvuudesta. Tämä on kuitenkin seuraavana tarkasteltavan valitusperusteen kolmannen osan kohteena.

3. Tummennettujen kohtien laillisuus

149. Strack arvostelee lopuksi viidennen valitusperusteen kolmannessa osassa sitä, että unionin yleinen tuomioistuin totesi, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua henkilötietojen suojaa koskevaa poikkeusta voidaan soveltaa.

150. Kyseisen säännöksen mukaan toimielimet eivät anna tutustuttavaksi asiakirjaa, jonka sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi yksityiselämän ja yksilön koskemattomuuden suojaa, erityisesti yhteisön lainsäädännön mukaista henkilötietojen suojaa.

151. Komissio on soveltanut tätä poikkeusta asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 6 kohdan mukaisesti siten, että se on tummentanut luovutettujen asiakirjojen kaikki nimet ja osoitteet.

152. Unionin tuomioistuin on todennut jo aiemmin, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan silloin, kun asetukseen N:o 1049/2001 perustuvalla hakemuksella pyydetään oikeutta tutustua henkilötietoja sisältävään asiakirjaan, asetuksen N:o 45/2001 säännökset tulevat kaikilta osin sovellettaviksi. Tästä seuraa etenkin, että hakijan on yleensä osoitettava henkilötietojen siirron olevan tarpeen asetuksen N:o 45/2001 8 artiklan b alakohdan säännösten mukaisesti.⁵²

a) Arviointi

153. Strack väittää perustellusti, että elimet voivat olla velvollisia ottamaan huomioon esiin tulleet perusteet tietojen luovuttamiseksi myös ilman hakijan asiaa koskevia todisteita, mutta nyt käsiteltävässä asiassa tällaisia perusteita ei ole nähtävissä, eikä Strack ole sellaisia myöskään esittänyt.

51 — Ks. edellä 107 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

52 — Tuomio komissio v. Bavarian Lager (C-28/08 P, EU:C:2010:378, 63 ja 77 kohta).

154. Strack katsoo myös, että asetuksen N:o 1049/2001 tavoite, joka on asiakirjoihin tutustumisen mahdollistaminen, oikeuttaa asetuksen N:o 45/2001 8 artiklan a alakohdan mukaan tietojen luovuttamisen, sillä se on julkisen edun mukaista. Mainitun asetuksen 8 artiklan a alakohdan tällainen tulkinta tekisi kuitenkin edellä esitetystä⁵³ 8 artiklan b alakohtaa koskevasta oikeuskäytännöstä merkityksettömän.

155. Merkitystä ei ole myöskään sillä, paljastavatko hakijat uudistetuissa hakemuksissa kriittisiä tietoja itsestään. Henkilötietojen suojaa sovelletaan nimittäin kulloistenkin tietojen merkityksestä riippumatta.

b) Asianosaisten kuulemisen tarpeellisuus

156. Strackin mukaan komissio ei myöskään olisi saanut tummentaa yksinkertaisesti kaikkia nimiä ja osoitteita, vaan sen olisi pitänyt kysyä asianomaisilta, suostuvatko he tietojensa luovuttamiseen.

157. Unionin yleinen tuomioistuin totesi tältä osin etenkin valituksenalaisen tuomion 178 kohdassa, ettei kuuleminen ollut tarpeen, sillä on selvää, että henkilötietoja on käsiteltävä luottamuksellisesti, jos niiden luovuttamiseen ei ole ylivoimaisia syitä.

158. Tähän päätelmään ei liity oikeudellista virhettä.

159. Asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 4 kohdan mukaan on niin, että jos kyse on kolmannen osapuolen toimielimille toimittamiin asiakirjoihin tutustumista koskevasta hakemuksesta, kolmannen osapuolen kuuleminen on tarpeen vain, jos on epäselvää, onko asiakirja luovutettava tai saako asiakirjaa luovuttaa. Toimielinten laatimia asiakirjoja koskevaa mahdollista kuulemisvelvollisuutta ei voida kuitenkaan laajentaa.

160. Strack näyttää oletavan, että on epävarmaa, voidaanko henkilötietoja luovuttaa, jos asianomaiset eivät ole päättäneet, suostuvatko he tietojensa luovuttamiseen. Tämä ei kuitenkaan ole totta.

161. Koska henkilötietojen luovuttaminen on tietojen käsittelyä, se on sallittua vain, jos jokin asetuksen N:o 45/2001 5 artiklassa mainituista tietojenkäsittelyn edellytyksistä täyttyy. Asianomaisten suostumus on yksi tällaisista edellytyksistä. Muutoin tietojen luovuttaminen on yleensä kiellettyä.

162. Asianomaisten kuulemista koskevalla vaatimuksella ei siten pyritä selventämään tietojen luovuttamisen mahdollisuutta, vaan sen tarkoituksena on ensin luoda edellytykset tietojen luovuttamiselle. Asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 4 kohta ei kuitenkaan velvoita toimielimiä siihen.

163. Samasta syystä ei voida hyväksyä Strackin esittämää näkemystä siitä, että komission olisi joka tapauksessa pitänyt kuulla asianomaisia hänen tutustumishakemuksensa⁵⁴ täydellisen käsittelyn yhteydessä voidakseen päättää näiden uudistettujen hakemusten luovuttamisesta. Asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 4 kohtaa sovelletaan tosin tällaisiin asiakirjoihin tutustumiseen, mutta asiakirjojen sisältämät henkilötiedot eivät aiheuta epäselvyyttä tutustumisoikeuden myöntämisen osalta. Näin ollen ei ole tarpeen päättää, olisiko asianomaisia pitänyt mahdollisesti kuulla tietojen luovuttamista koskevan suostumuksen saamiseksi.

⁵³ — Ks. edellä 152 kohta.

⁵⁴ — Kuten unionin yleinen tuomioistuin on todennut 141 kohdassa, Strackin hakemus ei koskenut ainoastaan uudistettuja hakemuksia koskevia päätöksiä vaan myös uudistettuja hakemuksia, minkä komissio on jättänyt huomiotta.

c) Asianomaisten suostumus tietojen luovuttamiseen

164. Strack väittää myös, että komission ja unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt ottaa huomioon, olivatko asianomaiset antaneet jo etukäteen suostumuksensa henkilötietojensa luovuttamiseen uudistettujen hakemusten yhteydessä. Tämä ilmenee hänelle toimitetuista asiakirjoista ainakin yhdessä tapauksessa. Eräs hakija on todennut siinä seuraavaa:

”In view of the public interest, I cannot treat this as confidential. My question was not confidential. The public interest in this issue must prevail.”⁵⁵

165. Vaikuttaa kuitenkin erittäin epätodennäköiseltä, että asianomaiset antaisivat abstraktisti ja yleisesti suostumuksensa tietojensa luovuttamiseen uudistettujen hakemusten yhteydessä. Myös edellä esitetty esimerkki on ymmärrettävä ennemmin siten, että asianomainen vastustaa asiakirjoihin tutustumisen epäämistä, eikä siten, että hän antaa suostumuksensa henkilötietojensa paljastamiseen.

166. Strack ei voi moittia unionin yleistä tuomioistuinta myöskään siitä, ettei se ole tutkinut tätä väitettä, sillä hän esitti väitteen – jos ylipäättään – vain suullisessa käsittelyssä ja siten määrääjän jälkeen.

d) Virkamiehet, jotka allekirjoittavat uudistettuja hakemuksia koskevat päätökset

167. Siltä osin kuin Strack vaatii uudistettuja hakemuksia koskevat päätökset allekirjoittaneiden virkamiesten nimien paljastamista, ei ole nähtävissä, että hän olisi esittänyt vaatimuksen jo unionin yleiselle tuomioistuimelle. Tätä väitettä ei siten voida ottaa tutkittavaksi työjärjestyksen 170 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen perusteella, sillä valitus ei voi ylittää ensimmäisen oikeusasteen oikeudenkäynnin kohdetta. Lisäksi komissio väittää, että nämä nimet – tarkemmin sanottuna komission pääsihteerin ja OLAFin johtajan nimet – on ilmoitettu. Tämä käy ilmi ainakin epäsuorasti myös Strackin toimittamien, uudistettuja hakemuksia koskevien esimerkkipäätösten yläotsakkeesta. Strack ei ole toimittanut allekirjoitukset sisältäviä sivuja.

e) Niiden virkamiesten nimet, jotka esiintyvät asiaa T-110/04 koskevissa asiakirjoissa

168. Strack vaatii, että virkamiehet, joiden tummennetut nimet esiintyvät asiaa T-110/04 koskevissa asiakirjoissa, jaetaan virkamiehiin, joita syytetään virheellisestä menettelystä, ja muihin virkamiehiin. Molempiin ryhmiin pätee kuitenkin lähtökohtaisesti, että virkamiesten henkilötietojen luovuttaminen ei yleensä ole mahdollista tietosuojaan liittyvistä syistä. Se, että virheellisestä menettelystä syytettyjen virkamiesten nimet voivat olla erityisen suojan tarpeessa, ei vielä vaadi tällaista jaottelua.

f) Nimien salaaminen

169. Strack väittää lisäksi, ettei komissio olisi saanut tummentaa nimiä asiaa T-110/04 koskevissa asiakirjoissa, vaan sen olisi pitänyt salata ne (anonyymeiksi) asiakirjojen luottavuuden parantamiseksi. Strackin mukaan tämä olisi ollut tarpeen jo siitä syystä, että unionin yleinen tuomioistuin oli salannut nimet mainitussa asiassa.

170. Unionin yleinen tuomioistuin on todennut tältä osin perustellusti valituksenalaisen tuomion 202–208 kohdassa, että laajaan hakemukseen liittyvissä komission asiakirjoissa esiintyvien nimien mittava salaaminen edellyttäisi kohtuuttoman paljon työtä. Siksi tätäkään Strackin väitettä ei voida hyväksyä.

55 — Valituksen liitteen s. 126 (”Yleisen edun vuoksi en voi käsitellä tätä luottamuksellisenä. Kysymykseni ei ollut luottamuksellinen. Aiheeseen liittyvän yleisen edun on oltava etusijalla.”).

4. Viidettä valitusperustetta koskeva välipäätelmä

171. Viides valitusperuste on näin ollen hylättävä kokonaan.

F Kuudes valitusperuste – polkumyynninmenettelyn luottamuksellinen käsittely

172. Kuudes valitusperuste koskee asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettujen etujen suoja.

173. Komissio on nimittäin evännyt oikeuden tutustua tiettyihin tietoihin ja asiakirjoihin estääkseen asian T-110/04 kantajan tarkastelemaan polkumyynnitapauksiin osallistuneiden yritysten yksilöimisen.

174. Unionin yleinen tuomioistuin on hyväksynyt tämän epäämisen valituksenalaisen tuomion 226–229 kohdassa sillä perusteella, että kyse on osittain liikesalaisuuksista ja lisäksi asianomaisten yritysten mainetta on suojeltava. Nähtävissä ei ole myöskään ylivoimaista yleistä etua, joka edellyttäisi näiden tietojen luovuttamista.

175. Strack korostaa ensinnäkin, että polkumyynnin vastaiset toimenpiteet on julkaistu, ja etenkin, että tässä yhteydessä on mainittu myös yritysten nimet. Ei ole kuitenkaan mitään viitteitä siitä, että evätyt tiedot koskivat menettelyjä, jotka johtivat nimien julkistamiseen. Siksi ei ole osoitettu, että intressiä luottamukselliseen käsittelyyn ei enää olisi.

176. Lisäksi on todettava Strackin väitteestä poiketen, että olemassa voi olla intressi sekä yritysten nimien että moitteen käsittelemiseen luottamuksellisesti, sillä moitteen perusteella yrityksestä voitaisiin tehdä päätelmiä.

177. Strack väittää, että ylivoimainen yleinen etu edellyttää polkumyynnin vastaisen menettelyn tutkimista ja oikeuttaa kyseisten tietojen luovuttamisen, ja siksi sekä komission että unionin yleisen tuomioistuimen olisi tutkittava asiaa viran puolesta.

178. Tähän näkemykseen on lähtökohtaisesti yhdyttävä. Unionin tuomioistuin on todennut, että kyseisen toimielimen on asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa selvitettävä, liittyykö asiaan ylivoimainen yleinen etu, jonka perusteella kyseessä olevan asiakirjan sisältämien tietojen ilmaiseminen voi silti olla perusteltua.⁵⁶ Näin ollen on tutkittava viran puolesta ainakin kulloiseenkin tapaukseen väistämättä liittyvät näkökohdat.⁵⁷ Jo tässä vaiheessa erityisillä näkökohdilla on kuitenkin yleensä erityisen suuri merkitys, ja niiden esittäminen on hakijan tehtävä.⁵⁸

179. Sitä paremmalla syyllä pätee se, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan rikkomista ylivoimaisen yleisen edun tarkastelun yhteydessä tutkitaan kuitenkin oikeudenkäynnissä vain, jos kantaja esittää sitä koskevan väitteen. Jollei kantaja väitä, ettei ylivoimaisen yleisen edun olemassaoloa ole tutkittu lainkaan, sen on mainittava näkökohdat, joita on sen mukaan arvioitu virheellisesti. Näin ollen kyseessä ei ole oikeudellinen virhe, jos unionin yleinen tuomioistuin keskittyy tarkastelussaan kantajan väitteeseen.⁵⁹

56 — Tuomio Ruotsi ja Turco v. neuvosto (C-39/05 P ja C-52/05 P, EU:C:2008:374, 49 kohta).

57 — Vrt. tuomio Ruotsi v. API ja komissio (C-514/07 P, C-528/07 P ja C-532/07 P, EU:C:2010:541, 152 kohta) ja lainsäädäntömenettelyitä koskevien oikeudellisten lausuntojen osalta tuomio Ruotsi ja Turco v. neuvosto (C-39/05 P ja C-52/05 P, EU:C:2008:374, 67 kohta).

58 — Tuomio LPN v. komissio (C-514/11 P ja C-605/11 P, EU:C:2013:738, 94 oikeuskäytäntöviittauksineen).

59 — Ks. ratkaisuehdotukseni asiassa Schweden/MyTravel v. komissio (C-506/08 P, EU:C:2011:107, 105 kohta).

180. Strack ei ole väittänyt oikeudenkäyntimenettelyssä, että polkumyynnin vastaisen menettelyn avoimuuteen liittyvä erityinen etu olisi otettu riittämättömästi huomioon. Unionin yleistä tuomioistuinta ei siis voida moittia siitä, että se olisi tehnyt oikeudellisen virheen.⁶⁰

181. Siltä osin kuin Strack vastustaa tietyistä menettelyistä vastuussa olleiden virkamiesten nimien tummentamista, ei ole nähtävissä, että tämä seikka oli ylipäättään ensimmäisessä oikeusasteessa käydyn menettelyn kohteena. Väitettä ei voida ottaa tutkittavaksi, sillä työjärjestyksen 170 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen mukaan valitus ei voi ylittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeudenkäynnin kohdetta.

G Seitsemäs valitusperuste – Valittajan tutustumishakemuksen käsittelyä koskeva vahingonkorvaus

182. Seitsemäs valitusperuste koskee Strackin vaatimusta saada korvausta aineettomista vahingoista, jotka komissio on aiheuttanut hänen asiakirjoihin tutustumishakemuksensa käsittelyssä. Strackin mukaan tämä vahinko ilmenee yhtäältä hänen psyykkisen terveytensä heikkenemisenä ja toisaalta siten, että hänen oikeuttaan osallistua komission järjestämään kuulemiseen toimielinten asiakirjojen avoimuudesta ja oikeudesta tutustua niihin on loukattu.

183. Unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 261–266 kohdassa pääasiallisesti, ettei väitetyn lainvastaisen menettelyn ja esitettyjen vahinkojen välillä voida osoittaa olevan riittävän spesifistä syy-yhteyttä.

184. Nämä toteamukset vastaavat pitkälti sovellettavia kriteerejä.

185. Jäsenvaltioiden lainsäädännön yhteisiin periaatteisiin, joihin SEUT 340 artiklan toisessa kohdassa viitataan, ei voida vedota sellaisen väitteen tueksi, jonka mukaan unionilla on velvollisuus korvata mikä tahansa vahingollinen, vaikka kaukainenkin, seuraus, joka aiheutuu sen elinten menettelystä. Näin on siksi, että mainitussa määräyksessä asetettu syy-yhteyttä koskeva edellytys koskee ennemmin sitä, että unionin toimielinten menettelyn ja vahingon välillä on riittävän suora syy-yhteys.⁶¹

186. Tässä yhteydessä ei voida riitauttaa sitä, että unionin yleinen tuomioistuin oletti 263 ja 264 kohdassa kaikkiin Strackin esittämiin todisteisiin turvautumatta, että tällaista yhteyttä hänen psyykkisen terveytensä mahdolliseen heikkenemiseen on mahdoton todeta, kun otetaan huomioon, että Strackin ja komission välillä oli lukuisia oikeusriitoja ja Strack oli osaltaan vastuussa nyt käsiteltävästä riita-asiasta.

187. Komission järjestämään kuulemiseen osallistumisen rajoittamisesta on todettava, että vastoin unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 265 kohdassa esittämiä huomautuksia merkitystä ei ole sillä, että Strack pystyi osallistumaan (ja osallistui) keskusteluun myös ilman asiakirjoja. Häntä nimittäin estettiin esittämästä keskustelussa väitteitä näiden asiakirjojen pohjalta.

188. Merkityksellisempi on sen sijaan samassa kohdassa esitetty toteamus, jonka mukaan Strack esitti 20.6.2007 päivätyn tutustumishakemuksensa verrattain myöhään, sillä kuulemisen määräaika päättyi 31.7.2007. Strack ei ole osoittanut, että hän olisi saanut pyydetty asiakirjat oikea-aikaisesti komission asianmukaisessa menettelyssä hyödyntääkseen niitä kuulemisessa.

60 — Ks. ensimmäisessä oikeusasteessa annetun vastauksen 71–73 kohta.

61 — Tuomiot Dumortier ym. v. neuvosto (64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 ja 45/79, EU:C:1979:223, 21 kohta), Trubowest Handel ja Makarov v. neuvosto ja komissio (C-419/08 P, EU:C:2010:147, 53 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) ja määräys Mauerhofer v. komissio (C-433/10 P, EU:C:2011:204, 127 kohta).

189. Vaikka oletettaisiinkin – Strackin tavoin – että hänen hakemuksensa rekisteröitiin myöhässä ja että myös määräaika jatkettiin myöhässä 15 päivällä, minkä vuoksi sillä ei ollut vaikutusta, ei voida kieltää sitä, että hakemuksen laajuuden vuoksi komissio oli lähtökohtaisesti oikeutettu jatkamaan määräaika. Jos komissio olisi jatkanut määräaika asianmukaisesti, sen olisi pitänyt vastata alkuperäiseen hakemukseen aikaisintaan 31.7.2007. Strack ei olisi enää kyseisenä ajankohtana pystynyt osallistumaan kuulemiseen tehokkaasti pyydettyjen asiakirjojen pohjalta.

190. Siksi unionin yleinen tuomioistuin katsoi perustellusti, että komission mahdollisten laiminlyöntien ja Strackin osallistumismahdollisuuksien rajoittamisen välillä ei ole riittävän suoraa syy-yhteyttä.⁶²

VI Oikeudenkäyntikulut

191. Koska asia palautetaan unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi, unionin yleisen tuomioistuimen päätös oikeudenkäyntikuluista on kumottava ja tähän valitukseen liittyvistä oikeudenkäyntikuluista on päätettävä myöhemmin.⁶³

VII Ratkaisuehdotus

192. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin ratkaisee asian seuraavasti:

- 1) Tuomion Strack v. komissio (T-392/07, EU:T:2013:8) tuomiolauselman 6 kohta kumotaan siltä osin kuin unionin yleinen tuomioistuin hylkää Strackin kanneperusteen, jonka mukaan komissio ei ole päättänyt kaikista uudistettuja hakemuksia koskevista hylkäävistä päätöksistä.
- 2) Mainitun tuomion tuomiolauselman 7 kohdassa esitetty oikeudenkäyntikuluja koskeva päätös kumotaan.
- 3) Valitus ja vastavalitus hylätään muilta osin.
- 4) Asia palautetaan unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi 1 kohdassa mainitun kanneperusteen osalta.
- 5) Oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

62 — Vastaavanlaisiin näkemyksiin perustuvat tuomiot Richez-Parise ym. v. komissio (19/69, 20/69, 25/69 ja 30/69, EU:C:1970:47, 43 ja 44 kohta), Odigitria v. neuvosto ja komissio (T-572/93, EU:T:1995:131, 65 kohta) ja Farrugia v. komissio (T-230/94, EU:T:1996:40, 43 kohta).

63 — Vrt. työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohta.